

Jenni Särkinen

OLE VALMIS LEIRISEIKKAILUUN!

3-6-vuotiaiden Nappulat-ryhmän toiminnan kehittäminen Salon
Partiolaisten alueleirille

Sosiaalialan koulutusohjelma

2013

OLE VALMIS LEIRISEIKKAILUUN!

Särkinen, Jenni
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Sosiaalialan koulutusohjelma
Syyskuu 2013
Ohjaaja: Frigren, Kirsi-Leena
Sivumäärä: 56
Liitteitä: 4

Asiasanat: Elämyspedagogiikka, seikkailukasvatus, partio, leikki, lapsen kehitys

Toiminnallisen opinnäytetyön aiheena oli suunnitella Salon partiolaisten alueleirille toiminta ja ohjelma 3-6-vuotiaille lapsille. Nämä lapset eivät vielä ikänsä takia pääse osallistumaan partioleirin ohjelmaan. Kohderyhmänä opinnäytetyössä oli 3-6-vuotiaat lapset, joiden vanhemmat ovat partiolaisia ja työskentelevät partioleirillä.

Ensimmäinen Nappulat-ryhmä järjestettiin kesällä 2012 Salon Teijon retkeilyalueella. Ensimmäiseen Nappulat-ryhmään osallistui 7 lasta. Ajatuksena oli suunnitella ja toteuttaa oma ohjelma lapsille, jossa olisi myös tavoitteet sekä pedagoginen viitekehys. Toiminnan haluttiin myös tukevan lapsen kehitystä.

Toiminnallinen osuus toteutettiin kolmipäiväsenä ryhmä toimintana. Ohjelmaa oli suunniteltu joka päivälle ja toiminnassa oli otettu mukaan niin lapsen kehityksen tukeminen, seikkailukasvatus kuin partiomaisuus.

Toimintaa arvioitiin vanhemmilta saadun kirjallisen palautteen sekä lapsilta ja muilta partiojohtajilta saatujen suullisten palautteiden avulla. Palautteet vanhemmilta olivat positiivisia ja toimintaa halutaan tulevaisuudessa kehittää enemmän osaksi muuta alueleirin toimintaa. Palautteet olivat hyviä niin lapsilta kuin muilta johtajiltakin.

Toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena oli kehittää toimintaa alueleirillä, niille lapsille jotka eivät ikänsä takia voi osallistua leirin muuhun ohjelmaan. Tulevaisuudessa Nappulat-ryhmä tullaan kehittämään sekä järjestämään uudestaan seuraavalla alueleirillä.

BE READY FOR ADVENTURES OF CAMP

Särkinen, Jenni

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Social Services

September 2013

Supervisor: Frigren, Kirsi-Leena

Number of pages: 56

Appendices: 4

Key words: experiential education, adventure education, scout, play, the child's development

The subject of thesis was to planning activities and program to 3-6- years children in Salo Scouts camp. These children are not yet to participate the scout camp program because of they age. The target group of thesis was 3-6 years old children, whose parents are working to the scout camp.

The first group of Nappulat held Salo Teijo camping in the summer of 2012. The first group of Nappulat attended by seven children. The idea was plan program and implement own program for children, which also has target and a pedagogical framework. Activity was also intended to support the development of children.

Operation part of thesis was three days. The program was planed for every day and activities were included the child's support for the development, adventure education and part of scout.

Activities evaluated with the parents received written feedback and children's and other scout leaders for verbal feedback. The feedback from parents was positive and the work is to be developed in the future more and more into the camp activities. The feedback was good so the children and the other leaders.

The purpose of this thesis was to develop the program of the scout camp, for those children who do not because of their age can take part in the camp the rest of the program. In the future, the group of Nappulat will be developed, as well as to organize again the next of the scout camp.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	3-6-VUOTIAIDEN SOSIAALINEN KEHITYS JA SOSIAALISET TAIDOT	8
3	3-6-VUOTIAIDEN MOTORISTEN TAIDOT JA NIIDEN KEHITTYMINEN	11
	3.1 3-6-vuotiaan motoriset taidot	11
	3.2 Motoriset perustaidot ja niiden kehittyminen.....	13
	3.2.1 Tasapainotaidot	14
	3.2.2 Liikkumistaidot	14
	3.2.3 Käsittelytaidot	14
4	LEIKKI VAHVISTAA SOSIAALISUUTTA JA AUTTAA LASTA YMMÄRTÄMÄÄN.....	15
	4.1 Leikki lapsen näkökulmasta	15
	4.2 Leikin kehitys	16
5	ELÄMYS, KOKEMUS JA SEIKKAILU	19
	5.1 Elämyspedagogiikan ja seikkailukasvatuksen käsitteistöä.....	20
	5.2 Elämyspedagogiikka käsitteenä ja toimintana	21
	5.3 Seikkailukasvatus	23
6	PARTIOTOIMINTA SUOMESSA	25
	6.1 Partio toiminnan sisältö	26
	6.2 Partioihanteet.....	27
	6.3 Kasvatustavoitteet	28
	6.4 Partio menetelmät.....	29
	6.5 Partiosanasto.....	32
7	NAPPULAT-RYHMÄ PARTIOLEIRILLÄ	33
	7.1 Toiminnan suunnittelu.....	33
	7.2 Nappulat-ryhmän toteuttaminen.....	36
	7.3 Nappulat-ryhmän toteuttama ohjelma	37
	7.3.1 Ensimmäisen päivän ohjelma.....	39
	7.3.2 Toisen päivän ohjelma	40
	7.3.3 Kolmannen päivän ohjelma.....	42
	7.4 Päivärytmi	43
	7.5 Tavoitteiden toteutuminen.....	44
	7.6 Palaute	49
	7.7 Arviointi	49
	7.8 Kehittämisajatukset	51
	7.9 Tulevaisuudensuunnitelmat.....	52
8	POHDINTA.....	52

LÄHTEET:.....	57
LIIKTEET	

1 JOHDANTO

Kiinnostukseni toiminnallisen opinnäytetyön tekemisestä heräsi, kun sain tehtäväkseni toiminnan järjestämisen 3-6-vuotiaille lapsille eräällä partioleirillä. Sain tämän partiopestin jo hyvissä ajoin, opintojen puolen välin aikoihin. Idean partioleirin toiminnan kehittämiseen ja toiminnallisen opinnäytetyö yhdistämisestä opinnäytetyöksi sain koulumme opettajalta. Oma kiinnostukseni partioon ja partion pitkäaikainen harrastaminen tekivät toiminnallisen opinnäytetyön tekemisestä vielä mielekkäämpää.

Toiminnallisen opinnäytetyön nimen ensimmäinen osa tulee partiotunnuksesta ole valmis ja nimen toinen osa tulee toiminnallisen osuuden ryhmän nimestä.

Toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena oli toteuttaa 3-6-vuotiaille mieleistä ja kehitystä tukevaa toimintaa partioleirille. Partioleiri oli Salon partiolaisten järjestämä alueleiri. Alueleiri järjestettiin kesällä 2012 Salon Teijon retkeilyalueella.

Toiminta leirille kehitettiin Nappulat-ryhmän ympärille. Toiminnan haluttiin tukevan lapsen sosiaalista sekä motorista kehitystä. Lasten haluttiin myös tutustuvan partioleirielämään, koska haluttiin, että he saisivat ennen varsinaista partiokasvatusta jo kokemuksen leirielämästä. Lasten toivottiin myös saavan uusia kavereita Nappulat-ryhmästä.

Nappulat-ryhmässä oli yhteensä seitsemän lasta. Heistä viisi oli poikia ja kaksi tyttöjä. Iältään lapset olivat 3-6-vuotiaita. Nappulat-ryhmän nuorin lapsi oli 2,5-vuotias ja tämä vuoksi Nappulat-ryhmän piti päivärytmissä joustaa niin, että nuorin osallistuja sai nukkuttua päiväunet. Toiminnan haluttiin olevan ryhmässä tapahtuvaa toimintaa, koska toiminnan ideana oli tarjota lapsille toimintaa ja paikka, jossa he voisivat viettää päivisin aikaa. Toiminta oli kehitelty ryhmätoiminnaksi, joka toimisi leiriolosuhteissa. Toiminnassa oli mukana myös tavoitteet toiminnalle sekä pedagoginen viitekehys.

Toiminnallisen opinnäytetyön toteuttamisen tarkoituksena oli saada kehitettyä partioleirille mielekäs toimintamalli, joka tukisi lasten kehitystä. Toimintaan osallistui ne lapset, jotka eivät vielä ikänsä vuoksi pääse osallistumaan partioleirillä järjestettävään ohjelmaan. Aikaisemmin lapset ovat kulkeneet vanhempiensa mukana leirillä eri ohjelmissa tai ovat joutuneet jäämään kotiin. Salon partiolaisissa huomattiin, että kehittämällä näille alle partiokäiselle oma toimintamalli niin, että vanhempien olisi helpompi lähteä leirille sekä toteuttaa leirin ohjelmaa.

Toiminnallisen opinnäytetyöni yhteistyökumppanina toimi Salon Partiolaiset. Salon alueella toimii yhteensä 14 lippukuntaa. Osa näistä lippukunnista oli mukana yhteisen alueleirin järjestämisessä Salon Teijolla kesällä 2012. Sain Salon partiolaisilta hyvin apua toiminnan järjestämisessä, vaikka sainkin suunnitella ja toteuttaa toiminnan itse.

Partio on harrastuksena monipuolinen. Partion avulla lapsi ja nuori kasvaa yhteiskunnan jäseneksi, joka osaa kunnioittaa niin toisia ihmisiä kuin luontoakin. Partiossa on toimintaa viidellä eri ikäkaudella, joilla jokaisella on kehitetty oma nousujohtainen ikäkausiohjelma. Partioleiri on yksi tapa toteuttaa näitä partion ikäkausiohjelmaa. Ikäkausiohjelmaa toteutetaan myös viikkotoiminnassa sekä erilaisten retkien muodossa.

Toiminnallisen opinnäytetyöni raportti koostuu toimintaa tukevasta teoriasta sekä toiminnan kuvauksesta. Teoriaosassa on otettu huomioon lapsen sosiaalinen sekä motorinen kehitys. Luontevaksi pedagogiikaksi arvioin elämyspedagogiikan sekä seikkailukasvatuksen. Lapset saivat Nappulat-ryhmässä kokea myös leikkimistä joten sen teoreettinen viitekehys oli näin helppo ottaa mukaan teoriaosuuteen.

Teoriaosuudessa on kerrottu myös partiosta, koska siihen tutustuminen auttaa ymmärtämään toimintaa Nappulat-ryhmässä. Samoin partiokäsitteistön mukaan ottaminen oli välttämätöntä, koska tietyt sanat partiossa eivät avaudu niille, jotka eivät tunnne partiota. Raportin toiminnallinen osuus koostuu toiminnan suunnittelusta, toteutuksesta, tavoitteiden toteutumisesta sekä toiminnan arvioinnista.

Itse haluan tehdä ja oppia asioita toiminnan kautta jonka takia toiminnallisen opin-
näytetyön tekeminen oli minulle luonnollinen vaihtoehto. Kun sain liittää siihen vielä
itselleni tärkeän harrastuksen sekä tulevaisuuden haaveammatin, lastentarhaopetta-
jantyön , oli toiminnallisen oppinäytetyön tekeminen juuri minulle oikea tapa tehdä
oppinäytetyö. Toivon, että toiminnallisen oppinäytetyö tekemisestä on minulle hyö-
tyä niin tulevassa työelämässä kuin partiojohtajana kehittyessä.

2 3-6-VUOTIAIDEN SOSIAALINEN KEHITYS JA SOSIAALISET TAIDOT

Ihmisellä on synnynnäinen tarve olla läsnä toisten ihmisten kanssa. Sosiaalisuus on
osa synnynnäistä temperamenttipiirrettä, jonka avulla ihminen tietää kuinka tärkeää
hänelle on toisten ihmisten läsnä olo ja se kuinka ihminen asettaa muiden läsnäolon
yksin olon edelle. (Keltikangas-Järvinen 2012, 49.)

Sosiaalisuudella tarkoitetaan halua olla muiden ihmisten seurassa. Ihmisten kanssa
toimeen tuleminen on osa sosiaalisia taitoja sekä sosiaalista kompetenssia. (Kelti-
kangas-Järvinen 2012, 49.) Sosiaaliin taitoihin ja sosiaaliseen kompetenssiin kuu-
luu kykyä ymmärtää sosiaalisia tilanteita ja ymmärtää toisten ihmisten mielialoja.
(Keltikangas-Järvinen 2012, 49-50.)

Sosiaalisten taitojen oppiminen on mahdollista jokaiselle ihmiselle. Jokaisella on
mahdollisuus oppia riittävät sosiaaliset taidot, jotta hän pystyy kanssakäymiseen
muiden ihmisten kanssa. Sosiaalisia taitoja on mahdollisuus oppia kokemuksen ja
kasvatuksen kautta. (Keltikangas-Järvinen 2012, 50.)

Pieni lapsi voi olla sosiaalinen vaikka hänellä ei ole tarvetta olla jatkuvasti ihmisten
kanssa. Lapsen ollessa hyvin sosiaalinen, hän tarkastelee ympäristöä, on utelias vie-
rasta ihmistä kohtaan sekä on valmis ottamaan nopeasti katsekontaktia vieraaseen
ihmiseen. Pienen lapsen mielestä aikuiset ovat kiinnostavia ja sen takia lapsen on
helppo heitä lähestyä. Lapsi voi käydä vieraan aikuisen vieressä tai tuoda hänelle le-
lujaan, jolloin tämä on osoitus kiinnostuksesta sekä sosiaalisuudesta. Lapsi saa jokai-

sesta lähestymisyrityksestään palkinnon ja vuorovaikutus muiden ihmisten kanssa lisää lapsen kiinnostusta muista ihmisistä. (Keltikangas-Järvinen 2012, 50.)

Sosiaalisia taitoja oppimisprosessissa lapsen temperamentilla on olennainen merkitys. Lasten välillä on eroja siinä, miten he oppivat sosiaalisia taitoja ja miten innokkaita he ovat olemaan toisten ihmisten seurassa. Aktiiviset lapset ovat mestareita luomaan itselleen ison määrän vuorovaikutustilanteita. Erityishaastetta kasvatukseen tuo ne lapset jotka omaavat matalan sosiaalisuuden sekä ne lapset jotka ovat ujoja eli varautuneita. Lapsella joka yleensä leikkii yksin, on matala synnynnäinen sosiaalisuus. Jos lapsella, joka leikkii paljon yksin, on kuitenkin olemassa taidot, joilla olla muiden ihmisten kanssa, ei asiassa ole silloin mitään pahaa ja huolestuttavaa. Paljon yksin olevalle lapselle ei tule positiivista kokemusta siitä, millaista on olla muiden kanssa. Samalla lapsen sosiaaliset taidot eivät saa harjoitusta, eikä lapsi saa positiivista palautetta. (Keltikangas-Järvinen 2012, 63.)

Lapsen sosiaalisten taitojen oppimisen apureina toimivat hyvin omat sisarukset. Varsinkin silloin, kun lapsi ei vielä ole päivähoitossa, hän opettelee sosiaalisia taitoja muiden sisarustensa kanssa. Päivähoitossa lapsi saa harjoitusta saman ikäisten lasten kanssa leikkimisestä ja olemisesta. Samalla lapsi oppii myös jakamisen taidon. (Keltikangas-Järvinen 2012,59-63.) Persoonallisuuden kehittymiselle ja sosiaalisten taitojen oppimiselle vertaisryhmällä on suuri merkitys. Vertaisryhmissä muun muassa lapsen ristiriitojen ratkaisutaidot kehittyvät. (Nurmiranta, Leppämäki & Horppu 2009, 58.)

Sosiaalinen kehitys voidaan jakaa neljään tasoon, jotka kehittävät lapsen sosiaalisuutta.

Ensimmäisenä tasona voidaan pitää sosialisatiota, jonka avulla lapsi oppii ympäristön lakeja, normeja ja tapoja. Pitkäjänteisyyttä, toisten huomioon ottamista ja rajojen oppimista voidaan pitää vaatimuksina sosialisatiolle. (Nurmiranta ym. 2009, 45.)

Toisena kehityksen tasona voidaan pitää pitkäjänteisyyttä. Tämä tarkoittaa omien aggressioiden hallitsemista sekä luopumista halujen välittömästä tyydytyksestä. Lap-

si oppii käytännössä luottamaan siihen, että tyydytyksen lykkääminen hetkeksi, johdattaa suurempaan tyydytykseen pitkällä tähtäimellä. (Nurmiranta ym. 2009, 45.)

Toisen huomion ottamista voidaan pitää kolmantena osana sosiaaliselle kehitykselle. Tosin pienelle lapselle voi olla haastavaa toisten huomioon ottaminen, koska hänen ajattelunsa on vielä hyvin itsekeskeistä. Empatiakyvyn kehittyessä, lapsi oppii ymmärtämään paremmin toisten tunteita sekä oppii ajattelemaan myös muita. (Nurmiranta ym. 2009, 45.)

Yhteisö asettaa jäsenilleen rajoja joiden ymmärtäminen ja hyväksyminen on yksi sosiaalisuuden ehto. Lapsi ymmärtää sopeutumisen edut siinä vaiheessa, kun hänen itsehillintänsä ja empatiakykynsä ovat kehittyneet tarpeeksi. (Nurmiranta ym. 2009, 46.)

Lisäksi on olemassa kaksi teoriaa, jotka auttavat ymmärtämään lapsen sosiaalista kehitystä. Ensimmäinen pohjautuu varhaiseen vuorovaikutukseen eli kiintymyssuhdeteoriaan, joka luo kaiken pohjan persoonalliselle ja sosiaaliselle kehitykselle.. Tämä teoria korostaa sitä suhdetta joka lapsella on hänen omiin vanhempiin. Heidän rooli on lapsen kehityksessä todella tärkeä. (Nurmiranta ym. 2009, 46.)

Toinen teoria pohjautuu siihen, että persoonallisuuden ja sosiaalisen kehityksen taustalla olisivat toiset lapset eli vertaissuhteet. Toisten lasten vaikutuksen on havaittu olevan lapsen kehittyessä aiemmin oletettua tärkeämpää. (Nurmiranta ym. 2009, 46.)

Nykyään lapsen sosiaalisen kehityksen muovautumisessa on havaittu, että kiintymyssuhde omiin vanhempiin sekä vertaissuhteet toisiin lapsiin on yhtä tärkeitä (Nurmiranta ym. 2009, 46).

2-4-vuoden iässä lapsen sosiaalisiin perustaitoihin kuuluu toisten kuunteleminen, itsensä ilmaiseminen ja kyky keskustella vuorotellen. 2-4-vuoden iässä vuorovaikutuksen painopiste alkaa siirtymään toisten lasten hyväksynnän ja huomion etsimiseen. 2-4-vuotias osaa vain hetkittäin toimia itsenäisesti arkipäivissä tai sosiaalisissa tilanteissa. Lapsen mielikuvitus alkaa kehittyä tässä iässä ja sen seurauksena lapsi

alkaa pelätä enemmän uusia tilanteita joka näkyy lapsen varovaisena käyttäytymisenä. (Nurmiranta ym. 2009, 57.)

Monimuotoisemmiksi lapsen sosiaaliset taidot kasvavat 4-7-vuoden ikäisenä. Lapsi alkaa ottaa paremmin muut ihmiset huomioon, myös omia toiveita kuunnellen. Kun lapset kasvatetaan yhteisvastuullisiksi, lapset alkavat kehuaan toisiaan lapsia, jakamaan tavaroita toisten kanssa, myöntyvät toisten ihmisten pyytöihin sekä osoittavat myötätuntoa toisia kohtaan. (Nurmiranta ym. 2009, 57.)

Aikuisen tukemana kuusivuotias pystyy paremmin noudattamaan sääntöjä sekä leikkimään yhä enemmän muiden lasten kanssa. Lapsi osaa ilmaista omia mielipiteitään. (Nurmiranta ym. 2009 57.)

3 3-6-VUOTIAIDEN MOTORISTEN TAIDOT JA NIIDEN KEHITTYMINEN

3.1 3-6-vuotiaan motoriset taidot

Kaikilla lapsilla motorinen kehitys noudattelee suunnilleen samaa järjestystä ja etenemisnopeutta. Lapsen on hallittava edellisen kehitysvaiheen asiat, jotta hän voi oppia seuraavan kehitysvaiheen asioita. (Kauranen 2011, 346.) Lapsen motorinen kehitys etenee ensin perustaitojen oppimisesta lajitaitojen oppimiseen. Lapsen motorisessa kehityksessä kävely, juokseminen ja hyppiminen ovat esimerkkejä motorisista perustaidoista. Hiihto, luistelu ja telinevoimistelu ovat esimerkkejä lapsen motorisen kehityksen lajitaitojen oppimisesta. (Numminen 1996, 11.)

Lapsen motorinen kehitys ei aina etene tasaisesti vaikka kehitysvaiheet etenisivät peräkkäin ja säännömukaisesti. Lapsen kehityksessä esiintyy hitaita ja nopeita kehitysvaiheita. Jaksottaisuudesta ja puuskittaisuudesta johtuen lapsen kehityksessä on kausia, jolloin kehityksessä on kriittisille häiriötoiminnoille herkkiä kausia sekä nopealle kehittymiselle herkkiä kausia. Kriittinen kausi tarkoittaa sitä, että häiriö normaalissa kehityksessä voi aiheuttaa pysyviä muutoksia ja häiriöitä lapsen motoriikas-

sa. Nopeilla kehityskausilla tarkoitetaan sitä kautta, jolloin lapsella on hyvät valmiudet ja edellytykset oppia tiettyjä liikunnallisia taitoja. (Kauranen 2011, 346-347.)

Pääasiassa motorisen oppimisprosessin ja kokeilun kautta sekä yleisen kasvun ohella, lapsi oppii uusia taitoja ja toimintoja. Motorisessa kehityksessä lapsella on selkeästi kaksi kautta, jolloin myöhemmässä kehityksessä näkyy ympäristön vaikutus motorisessa suorituskyvyssä. (Kauranen 2011, 347.)

Lapsen yleinen fyysinen kehitys, hermostollinen kypsyminen, motorinen oppiminen sekä ympäristön yhteisvaikutus vaikuttavat lapsen motoriseen kehitykseen. Lapsen ikäkauden mukaan eri osatekijöiden dominoivuus ja painotus vaihtelevat lapsen motorisessa kehityksessä. Motorinen kehittyminen johtuu lapsuuden alkuvaiheessa pääasiassa hermoston kypsymisestä ja perusliikkeiden elementtien oppimisesta. Motorisen oppimisen seurauksena myös ei-luontaiset taidot alkavat karttua. (Kauranen 2011, 348.)

Ympäristön tarjoamalla liikuntamahdollisuuksilla, lapsen liikuntatottumuksilla, -aktiivisuudella ja -kokemuksilla on yhteyttä lapsen motoriseen kehitykseen (Kauranen 2011, 348). Lapsen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kehityksen kannalta liikkuminen on tärkeää. Liikkumisen kautta lapsi oppii tuntemaan itseään ja ympäristöönsä. Lapsen itsetuntokin kohenee, kun hän saa onnistumisen kokemuksia liikkumisen kautta. (Helsingin kaupungin www-sivut 2012.)

Kolmevuotiaana lapsi osaa kävellä joka suuntaan sekä seistä yhdellä jalalla. Lapsen liikkumisessa näkyy vielä hitaus ja koordinaation puute. Kolmivuotiaan lapsen hyppätessä alastulo on vielä joustamaton ja lapsi yleensä kaatuu tämän seurauksena eteenpäin. Tämän ikäinen lapsi osaa heittää palloa, mutta ei osaa vielä tähdätä pallolla maaliin eikä pallon kiinniottaminen vielä onnistu. Kolmevuotias lapsi ei vielä osaa katsoa toisista ihmisistä mallia liikkumiseen, mikä tuo haastetta mikäli lapsen pitäisi liikkua yhdessä jonkun kanssa tai ryhmässä liikkeessä. Hienomotoriikassa lapsi osaa käyttää kynää oikealla otteella sekä häneltä onnistuu kirjan sivujen kääntäminen yksi kerrallaan. (Kauranen 2011, 353.)

Neljävuotiaana lapsen juokseminen on kehittynyt ja lapsi pystyy tekemään äkinäisiäkin suunnan muutoksia. Neljävuotias lapsi osaa jo hyppiessä tulla alas joustavammin polvia koukistaen sekä hänen hyppäämisessä on enemmän voimaa. Pituushyppy onnistuu neljävuotiaalta, koska tämän ikäinen osaa jo hypätä vauhdista. Neljävuotiaalla lapsella pallon heitto on alkanut kehittyä. Lapsi osaa jo heittää palloa pänsä yli, vaikka ongelmia näkyy vielä siinä, missä kohdassa pallosta pitäisi päästää irti. Pallon kiinniottaminen sujuu ison pallon kanssa paremmin. (Kauranen 2011, 353.)

Viisivuotiaana lapsi osaa jo yhdistellä paremmin eri liikkeitä. Lapsi osaa jo vauhdista hypätä pienten esteiden yli. Pallon heittämisessä kuitenkin juoksu ja heitto liikkeiden yhdisteleminen ei vielä onnistu. Lapsi pysähtyy yrittäessään heittää palloa juostessa. Hyppääminen ja heittäminen ovat kehittyneet ja lapsi osaa tämän ikäisenä hypätä pituutta noin metrin. Palloa lapsi pystyy heittämään noin kolme metriä ja lapsi osuu pallolla noin kolmen metrin päässä olevaan isohkoon kohteeseen. Viisivuotiaana lapsi osaa tehdä kuperkeikan eteenpäin. (Kauranen 2011, 353.)

Kuuden vuoden iässä lapsi on kehittyneempi yhdistämään liikkeitä. Lapsi pystyy pysähtymään vauhdissa sekä muuttamaan kulku suuntaa merkkien mukaan. Hyppiminen yhdellä jalalla onnistuu hyvin kuusivuotiaalta. Lapsen koordinaatiokyky on parempi ja lapsi osaa kuljettaa palloa jaloillaan sekä pallon potkaiseminen vauhdista onnistuu kuusivuotiaalta jotenkin. Lapsi onnistuu hallitsemaan painon siirrot liikkeiden yhteydessä. (Kauranen 2011, 354.)

3.2 Motoriset perustaidot ja niiden kehittyminen

Lapsen motorisessa kehityksessä ensin kehittyvät perustaidot. Lapsen tulisi opetella motoriset perustaidot hyvin ja oikein, pystyäkseen käyttämään niitä arkipäiväisissä tilanteissa ja toiminnoissa. Perustaitojen oppiminen luo perustan ja ovat edellytys lajitaitojen oppimiselle. Lapsen motorinen kehitys voidaan jakaa kolmeen taitoon: tasapaino-, liikkumis- ja käsittelytaidot.. (Numminen 1996, 24.)

3.2.1 Tasapainotaidot

Tasapainotaidoksi kutsutaan niitä liikkeitä jotka tapahtuvat oman pituus- ja poikittaisakselin ympärillä. Tasapainoa tarvitaan myös siirtymisessä paikasta toiseen. (Numminen 1996, 24.)

Tasapainotaitojen kehittymiseen tulisi kiinnittää lapsen motorisessa oppimisessa paljon huomiota. Lapselle tulee antaa mahdollisuus harjoittaa tasapainotaitoja ensin paikallaan ja tämän jälkeen liikkuen paikasta toiseen. Lapsen tasapaino taidon ylläpitämiseen tarvitaan lihastoimintaa. Lihastoiminta edellyttää hermostolta tietynlaista johtumisnopeutta, joka on lapsena parhaimmillaan. (Numminen 1996, 24.)

Toistojen avulla näiden tasapainotaitojen suoritus paranee ja niistä tulee luonnollinen osa lapsen tasapainotaitoja. (Numminen 1996, 26)

3.2.2 Liikkumistaidot

Liikkumistaidoiksi kutsutaan niitä taitoja, joilla lapsi siirtyy paikasta toiseen. Kävely, juoksu, hyppy, hyppeleminen ja laukka ovat liikkumisen perustaitoja. Ensin lapsen tulee hallita käveleminen, jonka jälkeen voi alkaa harjoitella juoksemista. Sama koskee hyppäämistä. Ensin lapsen tulee hallita paikallaan hyppiminen, jonka jälkeen hyppeleminen voi onnistua. Laukkaaminen on liikkumisen perustaidoista viimeisin, jonka lapsi oppii. Siihen tarvitaan sekä kävelemisen, juoksemisen kuin hyppelynkin osaamista ja niiden yhdistämistä. Seitsemään ikävuoteen mennessä lapsen tulisi hallita nämä liikemallit. (Numminen 1996, 26.)

3.2.3 Käsittelytaidot

Ihmisen käsittelytaitoihin kuuluu kaksi erillistä taitoa, karkea- ja hienomotoriikka. Karkeamotoriikassa lapsi pystyy käsittelemään esineitä, välineitä ja telineitä. Hienomotoriikassa lapsen tekemisessä taas painottuu tarkkuus ja täsmällisyys. (Numminen 1996, 26.)

Muun muassa pyöritys, heitto, potku ja kuljetus ovat esimerkkejä lapsen karkeamotorisista taidoista. Ennen kolmea ikävuotta lapsi oppii karkeamotorisista taidoista vierityksen, pyörityksen, työntönnön, vedon, heiton, kiinnioton sekä potkimisen. Lyönti-, pomputus- ja kuljetustaitojen kehittyminen vaatii lapsen osumista liikkuvaan palloon esimerkiksi kädellä tai mailalla. (Numminen 1996, 26.)

Kengän nauhan sitominen, piirtäminen, saksilla leikkaaminen ja soittaminen ovat lapsen hienomotorisia taitoja (Numminen 1996, 31). Lapsi oppii hallitsemaan ensin karkeamotoriset taidot, jonka jälkeen lapsi pystyy oppimaan hienomotorisia taitoja. Hienomotoriikkaan kuuluu myös vähäisimmät ja yksityiskohtaisimmat liikkeet. Näitä on esimerkiksi sormien käyttö esineen poimimisessa, niin sanottu pinsettiote. Hienomotoriikassa on kyse myös silmän ja käden koordinaatiosta. Silmän ja käden yhteistyö on tärkeä edellytys kirjoittamis- ja lukutaidon kannalta. (Berg 2011.)

4 LEIKKI VAHVISTAA SOSIAALISUUTTA JA AUTTAA LASTA YMMÄRTÄMÄÄN

4.1 Leikki lapsen näkökulmasta

Leikki määritellään sellaiseksi toiminnaksi, jossa on sisäinen säätelyjärjestelmä, sisäinen todellisuus ja sisäinen motivaatio (Numminen 1996, 92). Leikki on lapselle mieluisaa tekemistä. Mielihyvä, mielikuviutus, aktiivisuus ja vapauden tunne liittyvät osana lapsuuden leikkeihin. Leikkiminen ja leikistä nauttiminen on terveen lapsen merkki. Leikin aikana terve lapsi liikkuu joustavasti eri tunnekokemusten alueilla ja palaa aina leikin päätyttyä takaisin todellisuuteen. (Airas & Brummer 2003, 162-166.) Leikin ja tekemisen avulla lapsi oppii käsittelemään maailmaansa sekä rakentaa omaan minäänsä ja omaa maailmaansa (Vehkalahti & Urho 2013, 37). Lapselle leikkiminen on myös luonnollinen tapa ilmaista itseään sekä kehittää maailmaansa (Airas & Brummer 2003, 163-164).

Leikin merkitys lapselle tulisi muistaa silloin, kun leikkiä tarkastellaan lapsen näkökulmasta. Leikin määritelmässä käytetyllä sisäisellä säätelyjärjestelmällä tarkoitetaan

sitä, että lapsi osallistuu leikkiä, joukkueita, sääntöjä ja pisteenlaskua koskevien päätösten tekemiseen. Opittujen toimintojen ja taitojen kehittyminen mahdollistaa niiden toistamisen leikin aikana. Tämä vaatii sen, että lapsi on saanut itse päättää leikin sisällöstä, säännöistä ja toiminnan kulusta. (Numminen 1996, 92.) Aikuisen tulee kannustaa ja tukea lapsen leikkiä. Aikuisen tulee auttaa lasta leikin aloittamisessa ja tukea lasta jatkamaan leikkiä muiden lasten kanssa.

Lasten leikissä näkyy ja kuuluu jäänteet koetuista tapahtumista ja asioista. Lapsuudessa lapsi kokee asioita kokonaisvaltaisesti. Kokemukset vaihtelevat ihanuudesta ja autuudesta voimakkaaseen pahanoloon, kipuun ja tuskaan. Vanhempien kuuluu leikkiä lasten kanssa, jolloin he samalla opettavat lapsille kyvyn leikkiä. Samalla lapsi oppii myös keinoja selviytyä elämästä. (Airas & Brummer 2003, 163.)

Lapsi tutustuu omaan kehonsa rakenteeseen ja toimintaa leikin ja lelujen avulla. Lapsi oppii hallitsemaan ja ymmärtämään omia tunteuksiaan, elämyksiään ja kokemuksiaan leikin avulla. Lapsi oppii hallitsemaan ja ymmärtämään kokemuksiaan leikin avulla. Leikin avulla lapsi oppii ymmärtämään ja hahmottamaan myös muiden kehoa ja mieltä. (Airas & Brummer 2003, 166.)

Lapsen leikissä on oltava sisäistä motivaatiota, jolloin aistiärsykkeet ja hermostollinen aktivaatiotaso on tarkoituksenmukaista. Näin lapsi oppii toimimaan muidenkin kuin valmiiksi annettujen ratkaisumallien mukaan. Leikki saa uutta viehättävyyttä yllätyksellisyyden ja jännittyvyyden lisääntyessä. (Numminen 1996, 92-93.)

4.2 Leikin kehitys

Leikillä on lapsen kehityksessä keskeinen merkitys. Leikissä toiminta pitää olla vapaaehtoista ja mielekästä. Leikin kuuluu tuottaa lapselle myös mielihyvän tunnetta. (Nurmiranta ym. 2009, 59.) Leikin avulla lapsi harjoittelee, käsittelee ja oppii elämän suuria kysymyksiä. Leikin avulla lapsi harjoittelee varsinkin varhaisvuosien keskeisiä kysymyksiä. Nämä kysymykset liittyvät aikuisesta/toisesta erossa oloon, vieroitukseen ja eriytymiseen. (Airas & Brummer 2003, 172.) Lapselle on luonnollista it-

sensä ilmaiseminen leikin avulla. Lapsesta huomaa, että hän nauttii leikkimisestä. (Airas & Brummer 2003, 163.)

Leikin avulla lapsen voidaan ajatella rakentuvan sillan, jonka avulla hän tutustuu ympäristöönsä, sen ominaisuuksiin ja toimintatapoihin. Kognitiiviset toiminnot kehittyvät lapsen leikin kautta. Leikin avulla lapsi havainnoi, oppii, muistaa ja kehittää kielellisiä taitojaan. Leikin avulla lapsi kehittää myös keskittymistaitojaan, oppii paneutumaan yhteen asiaan kerrallaan sekä oppii tavoitteellisuutta. Leikin avulla lapsi käsittelee omia tunnekokemuksiaan ja sillä on erityinen merkitys lapsen tunne-elämän kehittämisessä. Leikin avulla lapsi purkaa pelkoansa, ahdistustaan, aggressiivisuuttaan ja jännitystään, mutta leikissä näkyy myös iloisuus, mielihyvä sekä lapsen toiveet. Lapsi oppii paremmin hallitsemaan tunteitaan, kun hän on käsitellyt kokemuksiaan leikin avulla. (Nurmiranta ym. 2009, 59.)

Lapsi elää kolme-kuusivuotiaana uutta kehityksen aikaa. Silloin lapsen kehityksessä näkyy sosiaalistumisen ja lisääntyvän kilpailun merkkejä. Lapsen kokemien tunteiden kirjoon tulee mukaan myös mustasukkaisuus ja kateus. Tällöin aikuisen rooli tulee entistä tärkeämmäksi lapsen kehityksessä. Aikuisen pitää kehua, kannustaa, kuunnella ja katsoa kun lapsi leikkii. (Airas & Brummer 2003, 171.)

Tässä iässä lapsen tietoisuus omasta pienuudesta, taitamattomuudesta, avuttomuudesta ja yksinäisyydestä lisääntyy ja se tekee lapselle joskus kipeää. Kolme-kuusivuotiaana lapset alkavat leikkiä ryhmässä. (Airas & Brummer 2003, 171.) Lapsi sitoo ensimmäiset ystävyysuhteensa 3-6-vuoden iässä. Lapset alkavat leikkiä niissä pienryhmissä, joissa heillä on kavereita (Numminen 1996, 93) .

Siirtyminen symbolien käyttöön näkyy kolmivuotiaiden leikeissä (Nurmiranta, Lepämäki & Horppu 2009, 60). Kielen hallinnan kehittyminen mahdollistuu symbolileikin kehityksen kautta (Numminen 1996, 93). Valtaosa lapsen leikistä 3-4-vuotiaan on kuvitteluleikkejä (Nurmiranta ym. 2009 60-61). Mielikuvitusleikkeihin lapsi ottaa yleensä mukaan palikoita ja nukkeja, jotka voivat saada lapsen leikissä uuden merkityksen. Liikunta auttaa lasta ymmärtämään ja käsittelemään erilaisten esineiden eroavaisuudet, niiden yhtäläisyyksiä ja ominaisuuksia. (Numminen 1996, 93.)

4-5-vuoden iässä lapsen mielikuvituksen kehittyminen alkaa enemmän näkyä lasten leikeissä. Lapsen leikeissä näkyy myös enemmän sukupuolten välisiä eroja. Erilaiset sankari- ja prinsessaleikit tulevat enemmän korostumaan lasten leikeissä. (Nurmiranta ym. 2009, 61.) Samoin pojilla sotaleikit ja tytöillä nukkeleikit ovat myös eräs tapa harjoitella erillisyyttä, itsenäisyyttä sekä sukupuoli-identiteettiä. Kotileikit kuuluvat myös sukupuoli-identiteettiä harjoittaviin leikkeihin. Lapset leikkivät paljon arkielämässä tapahtuvia tapahtumia, esimerkiksi kaupassa käyntiä. (Airas & Brummer 2003, 171.) Tätä vaihetta lasten leikissä korostaa roolileikkien näkyvyys. Lapset alkavat leikkiä ryhmässä ja lapset itse jakavat ryhmän sisällä leikin roolit keskenään. Näin ollen myös lapsen vuorovaikutustaidot kehittyvät. Lasten omaksuessa leikissä jonkin roolin itselleen hän harjoittelee samalla sosiaalisia suhtautumistapoja toisiin ihmisiin sekä ympäristöön. (Nurmiranta ym. 2009, 61.)

Kuuteen ikävuoteen tullessa lapsi oppii paremmin ymmärtämään myös syy-seuraussuhteita. Tämän takia lapsi oppii ottamaan muiden ihmisten näkökulmat huomioon leikeissään ja toiminnassaan. Tässä iässä muiden näkökulmat näkyy parhaiten sääntöleikeissä. Mielikuvitusleikit eivät enää tässä iässä kiinnosta vaan erilaiset pallopelit ja keräilykortit ovat alkaneet kiinnostamaan enemmän. Lapsi harjoittelee näiden leikkien ja pelien avulla sääntöjen noudattamista. (Nurmiranta ym. 2009, 61.)

Yhdessä leikkimisen taito on yksi niistä taidoista, joita lapsi leikkimiseen tarvitsee. Nykyään lapset toimivat paljon ryhmissä, joissa suurin osa ajasta on ohjattua ohjelmaa ja toimintaa. Tämän takia lapsilla ei ole tarpeeksi mahdollisuuksia vapaaseen leikkiin. Suurin osa heidän päivittäisestä ajasta menee joko yksinään leikkimiseen, olemiseen aikuisen kanssa tai ohjattuun toimintaan. Tämän seurauksena lapsella voi olla haastavaa leikkiä muiden lasten kanssa. Sosiaalisten taitojen, luovuuden, empatian ja itsetuntemuksen kehittymisen takia lasten tulisi leikkiä enemmän oman ikäisten lasten kanssa ja saada leikkiä vapaasti, ilman ohjausta. Aikuisen avulla lapsi voi ohjatussa leikissä kehittää niitä taitoja, joita lapset tarvitsevat yhteisessä, omaehtoisessa leikissä. (Vehkalahti, & Urho 2013, 83.)

5 ELÄMYS, KOKEMUS JA SEIKKAILU

Mielikuvituksellisten elämysten kokemisen kirjo on laaja. Yhdelle elämyksellisen kokemuksen voi tuoda hiljentyminen, mietiskely tai kirjan lukeminen. Toinen taas vaatii enemmän toimintaa eli niin sanottua konkreettista korkean riskitason toimintaa saadakseen elämyksellisen kokemuksen. Kolmas taas hakee elämyksen tunnetta näiden kahden ääripään väliltä. Elämyksiä voidaan kokea monella eri tavalla. Elämys voi olla mielen sisäinen tapahtuma, abstrakti, tai se voi olla normaalissa arkipäivässä tapahtuva asia ilman ulkoista jännitystä tai yllätystä. Elämyksen voi kokea myös ilman konkreettista toimintaa. (Karppinen & Latomaa 2007a, 13.)

Seikkailuja löytää jokainen ihminen omasta elämästään sekä kokemuksistaan. Elämyksellisiin kokemuksiin liittyy yleensä oman kasvun kannalta tärkeitä ajatteluprosesseja ja oivalluksia. (Heinonen 1995, 11.) Vapaa-ajalla tapahtuva seikkailu on enemmänkin mielenlaatua ja samalla vapaasti valittavaa ja sisäisesti motivoivaa. Vapaaehtoisuus ja oma valinta ovat aina pohja seikkailulle. (Telemäki 1998, 19.)

Siihen millaiseksi seikkailu muotoutuu, vaikuttavat ympäristön puitteet sekä välineet, joilla seikkaillaan. Seikkailu tapahtuu varsinaisesti ihmisen sisällä, se on tavallaan tutkimusmatka omaan itseen. (Heinonen 1995, 11.) Seikkailullisella ja elämyksellisellä toiminnalla voi olla useita elementtejä, jotka voivat olla virkistyksellisiä, oppimiseen ja kasvuun liittyviä tai terapeuttisia. Omista lähtökohdista ja tavoitteista käsin eri toimijat hyödyntävät elämys- ja seikkailutoimintaa eri tavoin. Tavoitteena voi olla asiakkaalle mieleenpainuvan ja positiivisen elämyksen tuottaminen tai vain harmitoman ja hauskan hetken saavuttaminen. (Räty 2011, 17.)

Seikkailusta saadut kokemukset tulevat yllätyksinä, koska niitä ei voi etukäteen suunnitella. Riskit kuuluvat elämysten hankintaa ja niitä pitää kontrolloida sekä mahdollisuuksien mukaan minimoida. (Telemäki 1998, 20.)

5.1 Elämyspedagogiikan ja seikkailukasvatuksen käsitteistöä

Käsitteet jotka liittyvät elämyksiin ja kokemuksiin ovat suomen kielessä hyvin epäselviä ja niitä on paljon. Monet tahot käyttävät termejä elämys, kokemus, oppiminen, elämyspedagogiikka ja seikkailukasvatus. Kolme lähes toistensa synonyymia ovat kokemuksellinen oppiminen, elämyspedagogiikka ja seikkailukasvatus. Näiden erottaminen on vaikeaa joka aiheuttaa välillä sekaannusta käsitteistössä. (Paihdekasvatus.fi 2011b.)

Suomessa elämyspedagogiikan ja seikkailukasvatuksen käsitteistön epätarkkuuteen ovat vaikuttanut sekä Englannista että Saksasta tulleet käännökset. Elämyspedagogiikan keskeisimpiä vaikuttajia oli Kurt Hahn. Hänen kehittämänsä liikkeen piirissä, sekä Englannissa että Saksassa, elämyspedagogiikalla sekä seikkailukasvatuksella on ollut hyvin vahva historia. (Paihdekasvatus.fi 2011b.)

Kokemus ja elämys ovat ne käsitteet, jotka ovat saaneet Suomen kielessä omat vastikkeensa. Sana elämys viittaa voimakkaasti vaikuttavaan kokemukseen. Sana seikkailu on määritelty epätavalliseksi ja jännittäväksi tai jopa vaaralliseksi tapahtumasarjaksi. Tarkasteltaessa sanoja elämyspedagogiikka ja seikkailukasvatus, voidaan ajatella, että ne ovat kaksi erilaista kasvatusmenetelmää. Näiden kummankin tavoitteena on tiettyjen kasvatuksellisten tavoitteiden saavuttamisessa. Seikkailukasvatus on seikkailupainotteista elämyspedagogiikkaa. Tämän takia elämyspedagogiikka ja seikkailukasvatusta ei voida käyttää toistensa synonyymeina. (Paihdekasvatus.fi 2011b.)

Seikkailua ei voi etukäteen suunnitella, vaan se on jotain odottamatonta ja yllättävää. Kasvatus korostuu elämyspedagogiikassa enemmän kuin seikkailukasvatuksessa. (Paihdekasvatus.fi 2011b.)

Elämysten ja kokemusten jatkuva reflektointi ja jäsentäminen on perusta jatkuvalle prosessille elämyspedagogiikassa, seikkailukasvatuksessa ja kokemuksellisessa oppimisessa (Paihdekasvatus.fi 2011b.).

5.2 Elämyspedagogiikka käsitteenä ja toimintana

Elämyspedagogiikassa on kyse kasvatuksesta, jonka toiminta on oppimiseen tähtäävää. Tietojen ja taitojen sijaa elämyspedagogiikassa voisi enemmän korostaa ihmisenä kasvamista ja paremmaksi ihmiseksi kehittymistä (Räty 2011, 11.) Kokemus, jota elämyspedagogiikka tavoittelee, muodostaa oppimisen sekä oppimistuloksia varten tarvittavan osan, jolla on vaikutusta kasvatuksen kokonaisuuteen (Paihdekasvatus.fi 2011a).

Elämyspedagogiikka on yksilön kehittymistä tukevaa. Yksilön kehityksessä yksilölliset kokemukset antavat elämälle suunnan, kun taas yleisimmät kokemukset antavat suunnan yksilön elämäntilanteen puitteissa. (Perttula 2007, 61.)

Elämyspedagogiikka antaa pohjan yksilön olemassa olevaan elämäntilanteeseen. Elämyspedagogiikan kokeminen on rohkaisevaa ja se auttaa asennoitumisessa, jotta ihminen pystyy kokemaan iloa siinä, minkä kokee itselleen tärkeäksi ja haluaa myös toteuttaa elämäänsä tähän suuntaan. (Perttula 2007, 61.)

Prosessilähtöinen ajattelu kuuluu elämyspedagogiikkaan. Elämyspedagogiikassa oppiminen on prosessi, jossa yksilön ja ryhmän kehittyminen tukevat yksilön sosiaalis-emotionaalisia taitoja. Yhteisön merkitys korostuu elämyspedagogiikassa. Ryhmässä koetut elämykset, saadut palautteet, yhteiset kokemukset sekä elämykset, kehittävät yksilöä omana itsenään, ryhmän jäsenenä sekä sosiaalisena toimijana. (Räty 2011, 11-12.)

Elämyspedagogiikassa voidaan nähdä kolme näkökulmaa. Ne ovat kasvuhakuisuus, kokonaisvaltaisuus sekä itseohjautuvuus. Yksi elämyspedagogiikan lähtökohdista on viedä osanottaja mukavuusalueen ulkopuolelle, jossa häntä odottaa ratkaisemattomia ongelmia. Tämän avulla osallistuja pakotetaan miettimään suhdettaan uuteen ympäristöön sekä miettimään voisiko hän muuttaa omia käsityksiään omista kyvyistään, asenteistaan sekä tiedoistaan. (Paihdekasvatus.fi 2011a.)

Elämyspedagogisessa toiminnassa pyritään ottamaan osallistuja kokonaisvaltaisesti huomioon. Tähän kuuluu hänen persoonansa kaikkien, eli fyysisten, psyykkisten ja

henkisten, osa-alueiden huomioon ottaminen. Reflektion avulla pyritään elämyksistä saadut kokemukset ottamaan osaksi tulevaisuudessa eteen tulevia haasteita ja oppimistehtäviä. (Paihdekasvatus.fi 2011a.)

Nykyään elämyspedagogiikassa pyritään hyvin tarkkaan määrittämään mitä osa-alueita halutaan kehittää, onpa sitten kehityksen kohteena sosiaaliset taidot tai itsetunnon kohottaminen. Monen osa-alueen kehittäminen, on mahdollista toiminnallisten menetelmien avulla. Menetelmien avulla voidaan tukea kasvamista, kehittää niin tiedollisia, emotionaalisia, sosiaalisia, henkisiä kuin fyysisiäkin puolia itsestään. (Räty 2011, 12-13.)

Elämyspedagogiikalla on erinomaiset edellytykset auttaa vahvistamaan yksilöä ja yhteisöllisyyttä sekä sosiaalisten taitojen kehittämistä ja toisten ihmisten huomioon ottamista. Elämyspedagogiikka voi kehittää rohkeutta antaa ja ottaa vastaan apua (Räty 2011, 14). (Karppinen 2007b, 79.)

Elämyspedagogiikan ohjaamiseen ei tarvita huipputiedettä. Elämyspedagogiikka on parhaimmillaan ja yksinkertaisimmillaan aitoa ja toista ihmistä kunnioittavaa kohtaamista. Elämyspedagogisessa toiminnassa on aina muistettava turvallisuus, muuten elämyspedagogiikkaa ei voida tehdä. Aina toiminta ei ole sata prosenttisesti turvallista, mutta silloin siihen liittyvien riskien on oltava yleisesti tiedostettuja ja riskit tulee ottaa huomioon kokonaisvaltaisesti, fyysis-psykkis-emotionaalisenä kokonaisuutena. (Räty 2011, 26.)

Elämyspedagogiikassa ohjaajan tehtävänä on huolehtia oppimisympäristöä koskevista järjestelyistä, asettaa haasteelliset tehtäviä sekä hyväksyä, kehittää ja käyttää luovia ratkaisumalleja. Ohjaajan tulee myös mahdollistaa vapaiden ja epävirallisten oppimistapahtumien käyttäminen. (Karppinen 2007b, 95.) Elämyspedagogiikassa tarvitaan hyvää vuorovaikutusta ohjaajan ja osallistujien välillä. Hyvää vuorovaikutusta tarvitaan koetun elämyksen tulkintaa, reflektointiin, tiedon jäsentelyyn ja tietämyksen rakentamiseen sekä tuntemusten ja tunteiden tiedostamiseen. (Karppinen 2007b, 94.)

Elämyspedagogiikan lähtökohtana ei ole kokemusten jakaminen, me-hengen ja yhteisöllisyyden luominen eikä kokemusten kielellistäminen. Elämyspedagogiikassa pohdinta tapahtuu vasta elämyksen jälkeen. (Perttula 2007, 61.)

Elämyspedagogiikan perusteita ovat toiminta, omakohtainen tekeminen sekä aistillisuus. Elämyspedagogiikan tärkein tehtävä on elämyksen tekeminen tietoiseksi ja merkittäväksi kokijalle itselleen. Ilman elämyksen tiedostamista elämys jää vain muistoihin elämyksenä. (Karppinen 2007b, 77.)

Elämys voidaan pedagogisessa merkityksessä ymmärtää kasvatukseen ja opetukseen liittyvän vuorovaikutuksen tavoitteena. Toivottujen elämysten tulisi olla kokovaltaisia ja opetuksen päämäärää palvelevia. Oppimisympäristöjen luominen elämyspainotteisella kasvatuksella ja opetuksella, pitää olla sosiaalisesti, emotionaalisesti ja tiedollisesti realistisia ja järkeviä. (Karppinen 2007b, 79.)

Yksi sosiaalipedagogiikan menetelmänä voidaan pitää elämys- ja seikkailukasvatusta. Elämyspedagogiikkaa voidaan pitää yhtenä pedagogisena keinona tuoda elämän arvokkuutta ja mielekkyyttä niille ihmisille, jotka toimivat sosiaalisten ongelmien kanssa kamppailevien ihmisten auttamiseksi, ongelmat liittyvät usein itseapuun, tyydyttäviin ihmissuhteisiin tai kasvuun. (Hämäläinen 1998, 164.)

5.3 Seikkailukasvatus

Seikkailukasvatuksessa lähtökohtana on utelias ihminen, joka haluaa aktiivisesti etsiä uusia kokemuksia, elämyksiä, tietoja ja taitoja. Samanaikaisesti ihmistä sekä kiehtoo että pelottaa tuntemattomat asiat. (Heinonen 1995, 11.) Seikkailukasvatus on toiminnallisia aktiviteetteja hyödyntävää turvallista, tavoitteellista ja ohjattua toimintaa. Seikkailukasvatuksella ihmisen uskotaan kehittyvän ja löytävän yksilöllisiä ratkaisuja elämälleen. (Laukkanen 2012.)

Seikkailukasvatuksesta löytyy monia elämyksellisiä ja kokemuksellisia pedagogisia painotuksia. Seikkailun tuomien kokemusten avulla on tarkoitus saada sekä yksilössä

että yhteisössä oppimista, jonka avulla yksilössä ja yhteisössä tapahtuisi muutoksia. (Karppinen 2007b, 85.)

Oikein toteutettuna seikkailu mahdollistaa tiedollisen, sosiaalisen, motorisen ja emotionaalisen kehityksen. Seikkailu voi mahdollistaa lapselle myös muilla kuin kuuntelemisella ja katselemisella tapahtuvien aistien oppimisen. Seikkailun vahvuus on juuri kokonaisvaltaisuus. Onnistuneen seikkailun myötä lapsen itsetunto vahvistuu. Seikkailla voi ilman erikoisia välineitä ja erillisiä seikkailuolosuhteita. Kun lapsille antaa mahdollisuuden liikkua ja toimia, voi seikkailun löytää lähimetsästä. Yllätyksellisyys onkin keskeinen osa seikkailua. (Kokljuschkin 1999, 34-35.)

Luontevinta on puhua seikkailukasvatuksesta, kun toimitaan pienten lasten kanssa. Lapsi on seikkailukasvatuksen tuomassa kasvatusprosessissa mukana kokonaisvaltaisesti. Lapset oppivat seikkailun mielekkäällä ja haasteellisella tavalla itsestään, luonnosta, ja yhteistyöstä uusien asioiden, silloin kun he toimivat ja kokevat luonnossa asioita yhdessä muiden kanssa. Kokemuksellisen oppimisen yksi osa-alue on seikkailukasvatus. (Kokljuschkin 1999, 31.)

Seikkailukasvatuksessa voidaan puhua sekä toiminnallisesta että ei-toiminnallisesta seikkailusta. Ei-toiminnallinen seikkailu voi olla vaikkapa jännittävän sadun lukemista lapsella, minkä avulla lapsi eläytyy tarinan tapahtumiin mielessään ja kokee näin omakohtaista seikkailua. Toiminnallinen seikkailu on enemmän varhaiskasvatuksessa tapahtuvaa seikkailua. Lapsi on mukana toiminnallisessa seikkailussa kokonaisvaltaisesti ja varsinkin lapsen fyysinen puoli on tällöin keskeisessä osassa. Uusien asioiden oppimisen kannalta on tärkeää, että lapsi tekee ja kokee asioita. Oppimisprosessissa tärkeää ei ole vain pelkästään tiedon omaksuminen vaan kokemuksen ja elämyksen osuus nousee tärkeään rooliin oppimisprosessissa. Varsinkin jos kyse on pienestä lapsesta oppimisesta auttaa omakohtainen kokemus ja elämys. (Kokljuschkin 1999, 31.)

Lapset oppivat toiminnan kautta helposti ja sen takia seikkailuun voi liittää erilaisia sisältöalueita opittavista asioista. Jokaisella lapsella on seikkailun kautta mahdollisuus kokea onnistumisen elämyksiä. Seikkailun aikana lapsella on oiva tapa harjoi-

tella muiden lasten kanssa yhteistyö taitoja. Hyvä seikkailu ei onnistu yksin, vaan hyvään seikkailuun tarvitaan aina useita lapsia. (Kokljuschkin 1999, 35.)

Seikkailukasvatus kehittää ihmistä monella eri osa-alueella. Seikkailukasvatus vahvistaa yhteistyötaitoja, oma-aloitteisuutta, vastuu ottamista, rohkeutta sekä identiteetin rakentumista. (Laukkanen 2012.)

6 PARTIOTOIMINTA SUOMESSA

Partioliikkeen isänä tunnetaan Robert Baden-Powell (1857-1941). Hän taisteli Etelä-Afrikassa sodassa. Sodan aikana hän huomasi nuorten poikien osaamisen menevän hukkaan, joten Robert Baden-Powell halusi poikien osallistuvan muuhun toimintaan. Partio historian ensimmäinen leirin Baden-Powell järjestettiin vuonna 1907 Brownsean Islandilla. (Scouts.org 2013.) Ensimmäisellä leirillä Robert Baden-Powell halusi kehittää poikien kasvatusjärjestelmää. Leirin jälkeen Baden-Powell julkaisi kirjan leirillä saamiensa kokemusten pohjalta vuonna 1908. (Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry www-sivut a.) Leirillä oli aluksi vain 20 poikaa, mutta pian innokkaiden partiolaiset määrä karkasi käsistä (Niilo-Rämä 2008, 22).

Pian leirin jälkeen partiolaisten määrä kasvoi ja kaiken ikäiset nuoret kaikista maista halusi liittyä partioon. Vuonna 1910 partiossa oli jo yli 100 000 jäsentä. Ensimmäinen suuri, kansainvälinen partioleiri, Word Scout jamboree järjestettiin vuonna 1920 Lontoossa. (Scouts.org 2013.)

Vuonna 1920 perustettiin partioliikkeen maailmanjärjestö WOSM (Yrjänä, Lempiäinen, Laitinen, Niemenmaa, Sandholm & Turpeinen 2009, 9). Sana WOSM tulee englannin kielen sanoista World Organization of the Scout Movement. WOSM toimii poikien ja tyttöjen hyväksi (Scoutwiki 2011). Tytöille perustettiin oma maailmanjärjestö (WAGGGS) vuonna 1928 (Yrjänä ym. 2009, 9). Sana WAGGGS tulee englannin kielen sanoista World Association of Girl Guides and Girls Scouts (WAGGGS www-pages 2013).

WOSM toimii ympäri maailmaa 161 eri maassa ja jäseniä on noin 30 miljoonaa. WAGGGS toimii ympäri maailmaa tyttöjen partiotoiminnan sekä tyttöjen aseman parantamisen puolesta. Jäseniä WAGGGS:illa on 145 maassa yli 10 miljoonaa. (Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry www-sivut b.)

Suomeen partio saapui vuonna 1910 Ruotsin kautta. Suomen ollessa Venäjän vallan alla partiolippukuntien piti toimia salaa. Vasta vallankumouksen jälkeen vuonna 1917 partiotoiminta alkoi uudestaan. Samana vuonna perustettiin myös Suomen Partiolaiset – Finland Scoutförbund, johon kuuluivat kaikki Suomen partiolaiset. Suomen partiohistorian alussa tytöt ja pojat toimivat erikseen. Vaikka tyttöjen ja poikien toiminta tapahtui erikseen, oli toiminta silti samanlaista ympäri Suomea. Partioon kuului viikoittaiset kokoukset, retket sekä taitomerkit. Vuonna 1972 perustettiin Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Tämän jälkeen alettiin perustaa lippukuntia, joissa tytöt ja pojat alkoivat toimivat yhdessä. (Yrjänä ym. 2009, 8-9.)

6.1 Partio toiminnan sisältö

Partiossa tapahtuva toiminta on kasvatuksellista ja sen tavoitteena on tukea lasten ja nuorten kasvua yksilöllisen ominaispiirteet huomioon ottaen. Partiossa päämääränä on sellainen jäsen, joka on persoonallisuudeltaan ja elämäntavoiltaan tasapainoinen, vastuuntuntoinen, aktiivinen sekä itsenäisesti ajatteleva. (Niilo-Rämä 2008, 49.) Nousujohteisella ja tavoitteellisella lasten ja nuorten partiokasvatuksella pyritään partion päämäärän toteutumiseen (Niilo-Rämä 2008, 96). Partiossa noudatetaan ikäryhmittäistä partio-ohjelmaa. Partiossa kaikista nuorimmatkin partiolaiset osallistuvat toimintaan ja perusidea partiossa on vastuun antaminen nuorille. (Niilo-Rämä 2008, 50.)

Partioon kuuluvat seikkailut ja elämykset. Ryhmässä toimiminen on partiossa joka päiväistä ja ryhmässä toimiessa oppii, että kaikkien ei tarvitse osata kaikkea eikä parasta partiolaista ole olemassa. Omiin kykyihin luottamus kasvaa ryhmässä toimimisen kautta. Mielen ja kädentaitojen oppiminen on osa toimintaa. (Niilo-Rämä 2008, 50.)

Partio on myös kansainvälistä toimintaa ja se antaa nuorille kansainvälistä kokemusta sekä rakentaa kulttuurien välistä yhteisymmärrystä. Maailmanjärjestöjen peruskirjaan on kirjattu kansainvälisen partiooatteen ydinasiat sekä partioliikkeen toimintatavat ja –periaatteet. Oman identiteetin, elämäkatsomuksen ja jumalasuhteen rakentamiseen partio antaa hyvät ainekset. Partio on säilyttänyt paikkansa vaikka sadan vuoden aikana maailma ja yhteiskunta onkin ehtinyt muuttua. Yksi syy tähän löytyy partion päämäärästä ja arvopohjasta, mutta myös jokaisella partiolaisella on osuutta siihen, että partioliike on jatkanut toimintaa. (Niilo-Rämä 2008, 50.) Lähtökohtana partiotoiminnalla on ihmiskuva, jossa ihmisellä on velvollisuuksia itseään, muita ihmisiä, yhteiskuntaa sekä ympäristöä kohtaan (Niilo-Rämä 2008, 50-51).

Harrastuksena partio on monipuolista, koska partion tarkoituksena on tukea ihmisen kasvua ottaen huomioon kehitysvaiheet sekä yksilölliset ominaispiirteet. Partion tavoitteena on yksilön toimiminen aktiivisesti suhteessa omaan itseensä, toisiin ihmisiin, yhteiskuntaan sekä ympäristöön. (Niilo-Rämä 2008, 98.)

Partioon kuuluu tärkeänä osana kansainvälisyys, joka näkyy myös toiminnassa. Kansainvälisyys näkyy ensinnäkin siinä, että joka neljäs vuosi järjestetään iso kansainvälinen partioleiri, jamboree, johon osallistuu partiolaisia ympäri maailmaa. Tämän lisäksi on olemassa pienempiä leirejä, joihin osallistuu partiolaisia ympäröivistä maista. Pienemmillä leireillä, esimerkiksi alueleireillä voi olla teemana kansainvälisyys. Tämä näkyy leirin toiminnan suunnittelussa sekä toteutuksessa. Salon partiolaisten alueleirillä v.2012 aiheena oli kansainvälisyys, jossa partiolaiset pääsivät tutustumaan kansainväliseen partioon sekä tutustumaan ulkomaalaisiin partiolaisiin.

6.2 Partioihanteet

Tyttö- ja poikapartioiden yhdistymisen jälkeen vuonna 1974 Suomessa otettiin käyttöön partioihanteet, jotka korvasivat partiolain. Aikaisemmin lait olivat käskeviä, kahlitsevia, arkipäiväisiä ja ne loivat vääriä odotuksia. Uusissa ihanteissa pyrittiin siihen, että lait olisivat omakohtaisia, läheisiä, elämänmyönteisiä ja että ne perustuisivat partion kulmakiviin. Ihanteet eivät tarkoita, että jokainen olisi täydellinen vaan ne kannustavat pyrkimään parempaan. Ihanteet kuvaavat nuorelle helposti ja ymmär-

rettävästi partion arvopohjaa. Partioarvoihin sitoudutaan lupauksen ja ihanteiden kautta. Lupaus on merkki siitä, että partiolainen haluaa omasta tahdostaan sitoutua partion arvoihin. (Niilo-Rämä 2008, 71.)

Suomessa partiolla on kahdeksan ihannetta:

Kehittää itseään ihmisenä, Kunnioittaa toista ihmisenä, Auttaa ja palvella muita, Tuntee vastuuna ja velvollisuutensa, Rakastaa ja suojella luontoa, Olla uskollinen ja luotettava, Rakentaa ystävyyttä yli rajojen ja Etsiä elämän totuutta
(Niilo-Rämä 2008, 69).

6.3 Kasvatustavoitteet

Partion kasvatustavoitteissa määritellään yksityiskohtaisesti tavoitteet partiokasvatukselle. Lapset ja nuoret kasvatetaan partiossa partiomenetelmän sekä partio-ohjelman avulla. Partion kasvatustavoitteet ovat sidottuja aikaan, yhteiskuntaan sekä kulttuuriin. Partiolla on neljä kasvatustavoitetta. (Niilo-Rämä 2008, 97-98.)

Ensimmäinen kasvatustavoite on suhde itseen. Partiossa ihminen kehittää itseään ihmisenä sekä pitää huolta itsestä ja terveydestään. Kehittäessään itseään partiolaiselle muodostuu käsitys eettisestä oikeasta ja väärästä sekä halu toimia oikeina pitämiensä asioiden puolesta. Partiossa ihminen uskaltaa heittäytyä uusiin ja erilaisiin tilanteisiin sekä osaa käyttää luovuuttaan. Partiolainen osaa etsiä ratkaisuja pulmatilanteisiin leikin, mielikuvituksen ja toimivien ratkaisujen kautta. Partiolainen osaa suhtautua tulevaisuuteen toiveikkaasti sekä tavoitteellisesti. (Niilo-Rämä 2008, 98.)

Toisena kasvatustavoitteena partiolla on suhde toisiin ihmisiin. Partiolainen pitää toisista ihmisistä huolta sekä auttaa heitä, vaikka toiminta ei olisi aina oman edun mukaista. Partiolainen osaa ajatella että yhdessä tekemisellä saadaan aikaan jotain suurempaa. Maailmassa on erilaisuutta ja partiolainen osaa arvostaa sitä, erilaisuus nähdään partiossa rikkautena. Tunteiden ja mielipiteiden ilmaiseminen tapahtuu tilanteeseen sopivalla tavalla. Partiolainen on rehti ja rehellinen. Oikeudenmukaisuuden edistäminen on partiolaiselle tärkeää. (Niilo-Rämä 2008, 99-100.)

Kolmas partion kasvatustavoitteista on suhde yhteiskuntaa. Tässä tavoitteessa partiolainen oppii taidot toimia yhteiskunnassa, osaa ottaa selvää arkipäivän asioista sekä osaa vaikuttaa niihin. Partiossa kehittyvät johtamis- ja vaikuttamistaidot. Partio kehittää aloitteellisuutta, vastuullisuutta, järjestelmällisyyttä, tavoitteellisuutta sekä organisaatiokykyä. Partiolainen haluaa sitoutua osaksi yhteisöön ja yhteiskuntaa sekä häntä kiinnostaa yhteisten asioiden hoitaminen. Partiolainen osaa arvostaa omaa ja muita kulttuureja. Kasvatustavoitteen mukaan partiolainen ymmärtää sitoutumisen ja vastuun merkityksen. (Niilo-Rämä 2008, 100.)

Neljäs kasvatustavoite partiossa on suhde ympäristöön. Tässä tavoitteessa partiolainen oppii liikkumaan ja toimimaan erilaisissa toimintaympäristöissä. Partiolainen oppii olemaan osana luontoa, kunnioittamaan sitä sekä viihtymään luonnossa. Tässä tavoitteessa opetellaan kestävän kehityksen periaatetta. Partiolainen oppii pitämään omasta elinympäristöstään huolta sekä ajattelemaan sen säilyttämistä tuleville sukupolville. (Niilo-Rämä 2008, 100.)

6.4 Partiomenetelmät

Partiolla on myös menetelmät siihen miten tavoitteeseen päästään. Partiomenetelmät ovat esisijaisesti johtajan työvälineitä, joiden avulla suunnitellaan ja arvioidaan toimintaa. Suomessa menetelmät pohjautuvat partioliikkeen maailmanjärjestöjen partiomenetelmiin. Partiomenetelmät neuvovat mitä tehdään ja miten toimitaan, jotta toiminnassa olisi kyse partiosta. Partiomenetelmä ei tee partiosta vielä partiota, vaan toiminnassa on muistettava myös partion päämäärä. Partiomenetelmän avulla saavutetaan partion kasvatustavoitteet. (Niilo-Rämä 2008, 101.) Partiomenetelmä on kokonaisvaltainen ja kaikki sen osat ovat partiossa tärkeitä (Niilo-Rämä 2008, 52). Suomessa partiolla on kahdeksan menetelmää, joiden mukaan toiminta tapahtuu.

Partiossa sitoudutaan arvoihin. Suomen partiolaisilla arvot ovat helposti ymmärrettävässä muodossa lupauksena ja lakina. Myös partioihanteet auttavat arvojen miettimisessä. Partiossa lupauksen antaminen sitouttaa myöskin arvoihin. (Niilo-Rämä 2008, 52.) Partio on aina vapaaehtoista. Partiossa kerrotaan lapsille ja nuorille ihanteiden,

lain ja lupauksen avulla partion arvoja, heille sopivalla tavalla. Partiolupausta annettaessa lapsen ja nuoren on tärkeää ymmärtää, mitä lupaa. (Niilo-Rämä 2008, 103.)

Partiossa on paljon symboliikkaa. Symboliikkaan kuuluu toimintatapoja, sisältöjä ja esineitä, joilla on yhteisesti ymmärretty merkitys. Lapset ja nuoret kuuluvat erilaisen symboliikan avulla omaan ryhmään, lippukuntaan sekä maailman partiolaisiin. Partiossa on yleisesti nähtäviä symboleja, joista osa näkyy partiolaisesta ulospäin kuten partion sininen väri, huivi, osmonsolmu. (Niilo-Rämä 2008, 52.) Osa partion symboliikasta on maailmanlaajuisia. Esimerkiksi partiotervehdys, partiolaulut, sekä tapa, jolla partiopaitaa sekä -huivia käytetään. Symboliikka viestittävät jokaisen partiolaisen tasavertaisuutta sekä yhteenkuuluvuutta. (Niilo-Rämä 2008, 103.)

Partiossa ohjelma on suunniteltu nousujohteisesti. Partiossa jokaiselle on tarjolla juuri hänelle sopivan haasteellisia tehtäviä. Jokaisella ikäkaudella on oma ohjelmansa ja se auttaa kasvamaan partiolaisena. (Niilo-Rämä 2008, 53.) Partiossa jokainen otetaan huomioon yksilönä ja hän voi toimia partiossa omien edellytystensä ja kiinnostuksensa mukaan. Partiossa nousujohteisuuteen kuuluu myös partio-ohjelman noudattaminen sekä soveltaminen kuhunkin hetkeen sopivaksi. (Niilo-Rämä 2008, 103.)

Partiossa toimii vartiojärjestelmä, jonka toiminta tapahtuu vertaisryhmissä. Siellä päätetään yhdessä asioista sekä jaetaan vastuuta. Vartiojärjestelmän kautta lapsi ja nuori oppii toimimaan ryhmän jäsenenä. (Niilo-Rämä 2008, 53.) Yhdessä päättäminen harjaannuttaa johtamistaitoja ja ryhmässä nuorella on samaistumisen kohde sekä hän voi ryhmässä peilata omaa toimintaansa. Muiden huomioon ottamista, tilan antamista toisille sekä oman tilan ottamista opetellaan ryhmässä toimimalla. (Niilo-Rämä 2008, 105.)

Lapsella ja nuorelle tekemällä oppiminen on luonnollinen tapa oppia. Tekemisen ja kokemisen kautta partiossa opitaan uusia asioita. Parhainta oppiminen on silloin kun oikeita asioita tehdään oikeassa ympäristössä. (Niilo-Rämä 2008, 53.) Tekemällä oppimisessa kokeillaan itse ja samalla mietitään tekojensa seurauksia. Vieressä seisominen ja kuuntelemalla ja katselemalla oppiminen ei tuota niin hyvää tulosta. Partiossa on sallittua myös virheiden tekeminen. Lapsi ja nuori saa tehdä virheitä. Aikui-

sen tulee kuitenkin huolehtia ettei virheitä tule liian usein ja että ne ja erehdykset käännetään positiivisiksi kokemuksiksi. Tätä menetelmää sovelletaan myös ikäkausien mukaan. Lapselle ja nuorelle annetaan ikäkauteen sopiva sekä haastava tehtävä. Aikuisen tehtäviin kuuluu olla lapsella ja nuorelle tukena sekä antaa toimintamalleja sekä työkaluja tehtävän hoitamiseen. (Niilo-Rämä 2008, 105-106.)

Partiossa toiminta tapahtuu aikuisen kanssa. Lapset oppivat, että aikuinen tukee lapsen kasvua, osallistumista sekä vaikutusmahdollisuuksia. (Niilo-Rämä 2008, 53.) Aikuisen kuuluu olla partiossa sopivasti läsnä. Partiossa jokaisella lapsella ja nuorella kuuluu olla oikeus aikuisen tukeen ja siihen, että he voivat kertoa asioitaan aikuisella. Aikuisen tulee välittää ja olla kiinnostunut lapsen ja nuoren tekemisistä. Aikuisen pitää myös nauttia ja kokea tehtävänsä mieluisaksi. Parhaassa tapauksessa aikuinen oppii tehtävästään jotain uutta ja on entistä kiinnostuneempi kehittymään kasvattajana ja johtajana. Aikuisen tehtävänä on antaa myös tilaa nuoremmille sekä opettaa nuorille eri-ikäisten huomioimista. (Niilo-Rämä 2008, 106-107.)

Partiossa opitaan ottamaan vastuuta itsestä ja muista. Toisten huomioon ottamisella ja hyvinvointiin tähtävällä toiminnalla tuetaan yhteisöllisyyttä ja yhteisöjä. (Niilo-Rämä 2008, 53.) Yksi tapa viestittää, puhua ja muistaa on, että partio kasvattaa aktiivisia kansalaisia, jotka haluavat toimia epäitsekästä paremman huomisen puolesta. Päivän hyvän työn tekemisen kautta lapsi ja nuori konkreettisesti oppii vaikuttamaan toimintaympäristöönsä sekä muuttamaan sitä parempaan suuntaan. Vanhemmissa ikäkausissa päivän hyvä työ muuttuu laajempiin ja merkityksellisempiin palvelutehtäviin. (Niilo-Rämä 2008, 107.)

Viimeinen partion kasvatusmenetelmä on toiminta luonnossa. Luonto tarjoaa partiolla elämyksellisen toiminta- ja oppimisympäristön. (Niilo-Rämä 2008, 54.) Luonnossa toimiminen vaatii toimimista luonnon ehdoilla. Luonnossa toimimisella partiolaiselle tulee halu suojella, varjella, arvostaa ja kunnioittaa luontoa ja ympäristöä. Lapsen ja nuoren itsetuntemus ja itseluottamus kasvavat luonnossa toimimisen myötä. Luonnosta löytyy myös paikka hiljentymiselle. (Niilo-Rämä 2008, 108.)

6.5 Partiosanasto

Lippukunnissa oli partio toiminnan perusyksikössä toimii viisi ikäkautta. 7-9-vuotiaat sudenpennut, 10-12-vuotiaat seikkailijat, 12-15-vuotiaat tarpojat, 15-17-vuotiaat samoajat ja 17-22-vuotiaat vaeltajia. Partiojohtajana voi toimia aikuinen, joka on käynyt partiojohtajan peruskurssin. Suomessa lippukuntia on noin 750 ja niissä toimivat ohjaajat eli johtajat ovat vapaaehtoisia. Suomessa lippukunnat on jaettu maantieteellisesti kymmeneen partiopiiriin. Varsinais-Suomen ja Satakunnan partiopiirit muodostavat nykyään yhden yhteisen, Lounais-Suomen partiopiirin. Partiossa lapset nuoret sitoutuvat partioon arvoihin partiolupauksen kautta. Partiolupaus annetaan partiouralla kaksi kertaa; ensimmäisen kerran sudenpentuna ja toisen kerran seikkailijana. Partiossa toimitaan ihanteiden mukaan, jotka ovat partioliikkeen arvojen perusta. Näihin sitoudutaan myös lupauksen kautta.

(Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry [www-sivut c.](http://www-sivut.c))

Partiolippukunnat on jaettu monesti alueisiin, jossa tehdään yhteistyötä useamman lippukunnan kanssa järjestämällä tapahtumia, koulutuksia ja leirejä. Alueeseen voi kuulua toista kymmentä lippukuntaa. Alueleiri on yksi niistä tapahtumista, joita alueen kesken voidaan järjestää. Alueleiri on monen lippukunnan yhdessä järjestämä leiri.

Partiossa nuoret ja aikuiset hoitavat partiopestejä. Partiopesti on valtakunnallisesti käytettyä sana niistä töistä joita partiolaiset tekevät partiossa. Pestit ovat vapaaehtoisista toimintaa partiossa. Nuori oppii pestin myötä esimerkiksi johtamistaitoja. Pestit voivat liittyä joka viikottaiseen toimintaan tai jonkun tapahtuman järjestämiseen.

7 NAPPULAT-RYHMÄ PARTIOLEIRILLÄ

7.1 Toiminnan suunnittelu

Vuonna 2010 sain tietää, että järjestäisin seuraavalla Salon partiolaisten alueleirillä toiminnan alle partiokäisille. Tarkoitus oli kehittää lapsille omaa ohjelmaa siksi aikaa, kun heidän vanhempansa olisivat järjestämässä leirillä ohjelmaa partiokäisille. Keväällä 2011 keskustelin leiristä erään opettajani kanssa ja hän ehdotti, että leiristä voisi kehittää toiminnallisen opinnäytetyön. Sain opettajalta vinkkejä, mitä leirin ohjelmaan kannattaa ottaa pedagogisen pohjan rakentamiseksi viitekehyykseksi partiroleirille sopii mainiosti elämyspedagogiikka ja seikkailukasvatus.

Varsinainen idea Nappulat-ryhmän kehittämisestä lähti syksyllä 2011, kun sain partiopestin parikseni lastentarhanopettajan. Hänen kanssaan lähdimme pohtimaan yhdessä päiväkotimaisen toiminnan viemistä leiriolosuhteisiin. Koska kyseessä oli minun opinnäytetyöni, otin suuren roolin toiminnan suunnittelussa. Apua toki sain kun sitä tarvitsin. Ryhmän haluttiin toimivan omana osana alueleiriä, mutta kuitenkin niin, että se oli myös yhteydessä alueleiriin. Toiminnan ideana oli suunnitella toiminta niin, että oltaisiin voitu yhdistää partioleiri ja päiväkotitoiminta. Ne saatiin yhdistettyä ryhmätoiminnan muodossa.

Talven 2011–2012 aikana Nappulat-ryhmän idea kehittyi mielessäni ja aloin kehittää ajatusta kahden partiujohtajan kanssa. Tässä vaiheessa ei ollut vielä tietoa siitä minkä ikäisiä Nappulat-ryhmään lapsia olisi tulossa. Se selvisi vasta loppukeväästä, kun ilmoittautuminen leirille oli ohi. Sain kuulla, että lapsia oli vajaa 10 ja lapset olivat iältään noin 3-6 vuotta. Yksi lapsista oli alle 3-vuotias.

Toiminnan suunnittelussa piti ottaa huomioon lasten ikä sekä heidän kehitysvaiheensa. 3-6-vuotiaille haluttiin kehittää toimintaa, joka myös tukisi lapsen varhaiskasvatusta. Tämän pohjalta lähdin luomaan suhteellisen yksinkertaista ohjelmaa leirille. Ohjelman haluttiin olevan muunneltavissa tarpeen tullen. Ohjelman tuli sisältää myös vapaata leikkiä, koska se on lapsella luonnollinen tapa oppia uutta eikä lapsia tarvitse siihen erikseen patistella.

Nappulat-ryhmän päivärytmiin on otettu mallia tavallisen päiväkodin päivärytmistä. Päivässä oli selvä järjestys. Ohjattua ohjelmaa oli suunniteltu ennen lounasta ja ennen päivällistä. Lepohetki oli sijoitettu lounaan jälkeen ja välipala oli lepo hetken jälkeen. Päivällisen jälkeen lapsilla oli enemmän aikaa vapaaseen leikkiin.

Nappulat-ryhmää suunniteltaessa piti ottaa huomioon se, että Nappulat-ryhmä toimisi täysin metsän keskellä. Nappulat-ryhmään oli tuotava leluja, piirustustarvikkeita ja askartelutarvikkeita. Niiden piti kuitenkin olla sellaisia, joita voi käyttää keskellä metsää ilman sähköä.

Nappulat-ryhmän ohjelmaa suunniteltaessa ohjelman haluttiin olevan lapsille mieleistä, mutta samalla heidän taitojaan kehittävä. Sosiaalisten ja motoristen taitojen kehittäminen olisi helppoa leiriolosuhteissa, jolloin ollaan paljon tekemisissä toisten ihmisten kanssa ja olosuhteet auttavat motoriikan kehittämisessä. Sosiaalisia suhteita olisi helppo kehittää hyvällä vuorovaikutuksella sekä aikuisten että muiden lasten kanssa. Motoriikan kehittäminen vaati enemmän suunnittelua.

Ohjatun ohjelman haluttiin kehittää lasten hienomotoriikkaa sekä karkeamotoriikkaa. Tämän lisäksi haluttiin luoda lapsille kuvan siitä, millaista leirielämä partiolaisilla olisi. Ohjelma Nappulat-ryhmässä tuki myös partiokasvatusta. Partiolla on omat kasvatustavoitteet, jotka piti ottaa huomioon ohjelmaa suunniteltaessa. Ohjelmaan oli suunniteltu oman huivin tekeminen, joka toisi lapsille yhteenkuuluvuuden tunnetta muihin partiolaisiin, joilla oli jo oma partiohuivi. Leirillä oli teemana kansainvälisyys, jonka halusin myös näkyvän ryhmän toiminnassa. Yhtenä päivänä olisi ohjelmassa olympialaiset ja yhtenä päivänä tehtäisiin afrikkalaiset naamarit.

Nappulat-ryhmää suunniteltaessa mukaan otettiin muutama teoreettinen viitekehys, joka tukisi lasten kehitystä sekä antaisi pohjaa ohjelman suunnitteluun. Elämyspedagogiikka ja seikkailukasvatus olivat hyvät teoriat tukemaan Nappulat-ryhmää. Partiokasvatus itsessään tukee seikkailukasvatusta ja seikkailukasvatuksesta oiva esimerkki. Seikkailukasvatuksen haluttiin myös näkyvän Nappulat-ryhmän toiminnassa ja ohjelmassa.

Toimintaa suunniteltaessa oli otettava huomioon myös se, miten jatkossa voitaisiin Nappulat-ryhmää kehittää ja miten se olisi helppo toteuttaa uudestaan. Ajatuksena oli, että tästä ensimmäisestä Nappulat-ryhmästä tulisi jatkossakin osa Salon partiolaisien alueleiriä.

Ryhmälle tuli myös keksiä nimi. Halusimme nimen olevan jotenkin partioon liittyvä, mutta kuitenkin kertoa siitä, että toiminta ryhmässä olisi lapsille suunnattua. Ryhmän nimeksi päätettiin Nappulat. Sana nappulat tulee partiosymbolista. Partiossa symbolina puiset nappulat ansaitsee partiojohtaja, joka on suorittanut jatkokoulutuskurssin ja siihen liittyvän kehittämistehtävän.

Tavoitteiden laatiminen oli tärkeä tehtävä ennen Nappulat-ryhmän aloittamista (LIITE 3). Tavoitteiden avulla on helpompi arvioida sitä, miten Nappulat-ryhmä onnistui ja mitä kehitettävää olisi tulevaan Nappulat-ryhmään. Tavoitteet asetettiin viiteen eri kategoriaan. Tavoitteet haluttiin jakaa osiin, jotta ne olisi helpompi toteuttaa ja myöhemmin arvioida. Tavoitteissa otettiin huomioon myös johtajan oma kehittyminen Nappulat-ryhmän toiminnan aikana sekä sen, että lapsilla olisi hyvä turvallinen olo leirillä.

Ennen leiriä tein myös palautelomakkeen (LIITE 1) lasten vanhemmille. Palautteen avulla halutaan saada tietoa Nappulat-ryhmän onnistumisesta ja palautteiden avulla toivotaan saavan hyviä neuvoja ja vinkkejä seuraavan Nappulat-ryhmän kehittämiseen.

Suunnittelussa tuli ottaa huomioon myös erilaiset lupa-asiat sekä lasten allergiat. Kun lasten lukumäärä sekä osallistujien tiedot oli saatu selville. Lapsille ja heidän vanhemmille postitettiin omat leirikirjeet (LIITE 2) koskien Nappulat-ryhmään tulemistä. Nappulat-ryhmän kirjeessä toivotettiin lapset tervetulleiksi ensimmäiseen Nappulat-ryhmään sekä selitettiin hieman Nappulat-ryhmästä ja sen toiminnasta. Kirjeessä kerrottiin Nappulat-ryhmän olevan osa ammattikorkeakoulun opinnäytetyötä. Kirjeessä myös kerrottiin mitä Nappulat-ryhmään olisi hyvä ottaa mukaan, jotta päivä sujuisi mukavasti. Kirjeessä oli myös lupa-osio, jossa kysyttiin lapsen vanhempien yhteystiedot, allergiat. Vanhempien tuli kirjoittaa myös allekirjoitus siitä antavatko he luvan julkaista Nappulat-ryhmässä otettuja kuvia sekä havaintomateriaalia opin-

näytetyössä. Nämä lupalaput tuli palauttaa siinä vaiheessa kun lapsi ensimmäisen kerran tulee Nappulat-ryhmään.

Ennen Nappulat-ryhmän aloittamista tuli tehdä erilaisia hankintoja ryhmää varten. Alueleirin johtaja antoi Nappulat-ryhmälle tietyn budjetin, jonka mukaan hankittiin erilaisia askartelu- ja leikkimateriaaleja Nappulat-ryhmälle. Hankintoja helpotti se, että muutama partiojohtaja-äiti oli luvannut tuoda Nappulat-ryhmälle leluja ja kirjoja, jotta niitä ei tarvitse ostaa. Ostettavaksi jäi ainoastaan piirustus- ja askartelumateriaalit sekä huivin valmistamiseen tarvittavat materiaalit. Nappulat-ryhmälle hankittiin myös joitakin uusia leluja. Askartelu- ja piirustustarvikkeet hankittiin suunniteltua ohjelmaa ajatellen. Vaikka tarkkaa lukumäärää lapsista ei ollut, ostettiin materiaalia sen verran, että siitä riittäisi vaikka lapsia tulisi enemmänkin.

Ennen leiriä tuli myös tehdä hieman alkuvalmisteluja Nappulat-ryhmän ohjelmia varten. Ohjelmassa oli, että lapset tekisivät Nappulat-ryhmässä omat huivit. Huivit piti ommella isosta kankaasta kolmioiksi ennen Nappulat-ryhmän aloittamista. Samoin kaikkien askartelumallien tekeminen piti hoitaa ennen Nappulat-ryhmän aloittamista. Ennen Nappulat-ryhmän alkamista piti valmistella myös olympialaisissa käytettävät pussihyppelypussit sekä palkintomitalit. Hyppypussien tekemisessä auttoi eräs leirin johtaja. Mitalit tehtiin pahvista ja kartongista askartelemalla.

7.2 Nappulat-ryhmän toteuttaminen

Opinnäytetyön toiminnallinen osuus pidettiin Salossa Teijon retkeilyalueella 20.-24.7.2012. Silloin alueella pidettiin Salon partiolaiset alueleiri, jonka yhtenä osana oli suunnittelemani Nappulat-ryhmän toiminta alle 7-vuotiaille. Tämän ikäiset eivät vielä pääse osallistumaan varsinaiseen partioleiri-ohjelmaan, joten heille haluttiin suunnitella oma, mielekäs ohjelma. Toiminnallisen opinnäytetyön yhteistyökumppani, Salon partiolaiset, pyysi suunnittelemaan leirille toiminnan alle 7-vuotiaille.

Tavoitteena oli toteuttaa sellainen toiminnan malli, jossa vanhemmat voisivat työskennellä leirillä ja lapset olisivat silloin omana ryhmänään. Nappulat-ryhmän idea tuli tulevasta lastentarhaopettajapätevyyydestä ja koulutuksen tuomasta kiinnostukses-

ta päiväkotimaailmaan. Toiminnalle haluttiin myös selvä tavoite, jotta se tukisi lapsen tämän hetkistä ja luonnollista kehitystä. Päiväkoti mallista haluttiin toimiva leiriolosuhteisiin malli, jota voitaisiin soveltaa myös tulevaisuudessa alueen partioleireillä. Nappulat-ryhmän toiminta perustui elämyspedagogiikkaan sekä osana ohjelmaa oli seikkailukasvatuksellista. Näille lapsille jo leirillä olemisen oli seikkailua. Lasten leikeissä oli selvästi seikkailun tuntua ja lapset keksivät itse seikkailuleikkejä Nappulat-ryhmän toimintapaikan lähimetsässä.

Nappulat-ryhmä toimi alueleirillä hyvin. Lapsia Nappulat-ryhmässä oli seitsemän ja he olivat iältään 3- 6-vuotta. Lapset eivät olleet aina samaan aikaan Nappulat-ryhmässä, vaan he olivat Nappulat-ryhmässä hoidossa sen mukaan, miten heidän vanhempansa olivat leirillä töissä. Jotkut lapset olivat mukana jokaisena päivänä, toiset olivat vain yhtenä tai kahtena päivänä. Leirin aikana Nappulat-ryhmässä toimi kaksi ”työntekijää” eli partiojohtajaa. Välillä Nappulat-ryhmässä oli vaan toinen työntekijä toisen ollessa muualla työtehtävissä. Tämä toi lisähaastetta ohjelman järjestämiseen Nappulat-ryhmässä.

Nappulat-ryhmän ohjelma toteutettiin metsän lisäksi myös teltassa. Nappulat-ryhmällä oli käytössä kaksi telttaa. Toinen telttä toimi leikki-/ piirustuspaikkana ja toinen telttä oli rauhoitettu lepoetkeä varten. Nappulat-ryhmä oli rakennettu lähelle ruokailupaikkaa sekä vessoja. Sijainta helpotti suunnattomasti Nappulat-ryhmän arjen sujumista.

Nappulat-ryhmä leirillä toimi hyvin ja siitä saatiin paljon uusia vinkkejä tuleviin Nappulat-ryhmiin. Ohjelma Nappulat-ryhmässä toimi hyvin ja se saatiin toteutettua suunnitelmien mukaan. Lapsen nauttivat vapaasta olemisesta Nappulat-ryhmässä.

7.3 Nappulat-ryhmän toteuttama ohjelma

Nappulat-ryhmän ohjelma toteutettiin suunnitelmien mukaan. Toiminta oli suunniteltu tukemaan lapsen kasvua ja kehitystä. Toiminnassa oli otettu huomioon lasten erikkyä. Ohjelmat olivat myös sovellettavissa sen mukaan minkä ikäinen lapsi oli. Laajaa ikähaarukka mahdollisti monipuolisen ja tavoitteellisen ohjelman toteuttamisen.

Toiminta Nappulat-ryhmässä tuki partiokasvatusta sekä partion arvoja ja -ihanteita. Vaikka lapsille ei suoraan kerrottu, että tämä ja tuo on partioihanteita, ne tulivat esille aikuisten tekemisten ja toiminnan kautta sekä siitä miten lasta ohjataan toimimaan. Yhtenä leiriohjelman tavoitteena oli tutustuttaa lapset partioleiri-elämään ja siihen millaista on olla partiossa.

Ohjelma oli koottu monipuoliseksi, jotta lapsen kasvua ja kehitystä mahdollisimman monella tavalla. Ohjelmassa oli sekä karkeamotoriikan että hienomotoriikan kehittämistä. Mukana oli myös paljon leikkiä, joka tuki lapsen mielikuvitusta sekä sosiaalisia taitoja. Elämyspedagogiikka ja seikkailukasvatus olivat viitekehukset, jonka mukaan toimintaa alettiin suunnittelemaan ja toteuttamaan.

Nappulat-ryhmän päivittäiseen ohjelmaan kuului kaksi suunniteltua ohjelmaa, joilla oli myös tavoitteet. Toinen suunniteltu ohjelma toteutettiin aamupäivällä ja toinen iltapäivällä. Nappulat-ryhmän päivärytmi toisti yleisesti päiväkodissa olevaa päiväryhmiä. Muiden leiriläisten kanssa yhteisiä olivat ruokailut. Niissä Nappulat-ryhmän lapset söivät aikuisten seurassa yhdessä muiden leiriläisten kanssa. Tästä lapset myös saivat mallia leiriruokailusta sekä oppivat pöytätapoja muilta lapsilta.

Päivisin pidettiin myös hiljainen rauhoittumishetki teltassa lounaan jälkeen. Tuona aikana luettiin kirjoja ja lapset saivat myös keksiä omia satuja (niitä ei kirjattu ylös mihinkään). Nuorimmainen lapsista nukkui vielä päiväunet. Päiväunet toteutettiin niin, että hän nukkui omissa vaunuissa hieman muista erossa sinä aikana, kun muut lapset saivat leikkiä jo vapaammin lepohetken jälkeen. Välipalan syöminen kuului myös päivän ohjelmaan.

Toinen suunniteltu ohjelma oli iltapäivällä ja se oli yleensä liikunnallisempaa tai tapahtui muualla kuin Nappulat-ryhmän teltan ympäristössä. Lapset kaipasivat selkeästi päivään rytmitystä sekä lepo hetki oli toisille lapsista tarpeellinen, jotta päivä meno saatiin hetkeksi katkaistua.

Nappulat-ryhmän lapsilla oli mahdollisuus päästä tutustumaan myös nuorimpien partiolaisten eli sudenpentujen ja seikkailijoiden leiriohjelmiin. Muutaman kerran Nap-

pulat-ryhmäläiset pääsivät seuraamaan ohjelmien suorittamista. Tämä oli varsinkin 6-vuotiaille Nappulat-ryhmän lapsille mieleistä ja kokemuksesta tulikin ideoita jo seuraavaan Nappulat-ryhmään.

Päivät toteutettiin aikaisemman suunnitelman perusteella. Alussa oli suunniteltu, että Nappulat-ryhmä toimisi alueleirillä kolmena päivänä, mutta kun saimme tietoomme lasten lukumäärän, olikin Nappulat-ryhmälle tarvetta koko alueleirin ajaksi. Päädyimme sellaiseen suunnitelmaan, että ohjelmaa toteutetaan kolmena päivänä, joiden aikana kerättäisiin materiaalia opinnäytetyöhön. Alueleirin kaksi viimeistä päivää olivat vapaasti suunniteltua, koska silloin paikalla oli vain muutamia lapsi. Heidän kanssaan oli helppo keksiä ohjelmaa päiväksi ja silloin kävimme tutustumassa enemmän muihin leirillä tapahtuviin ohjelmiin.

7.3.1 Ensimmäisen päivän ohjelma

Perjantaina, kun ensimmäinen Nappulat-ryhmä aloitti toiminnan, lapsia alkoi tulla sisälle teltaan. Aluksi otettiin vastaan lasten vanhemmille aikaisemmin lähetetyn leirikirjeen mukana tulleet osallistumislaput. Osalle lapsista oli vaikeampaa jäädä ensimmäisenä päivänä Nappulat-ryhmään, koska Nappulat-ryhmä ja -ryhmässä toimivat johtajat olivat heille entuudestaan vieraita. Osa lapsista jäi Nappulat-ryhmään helpommin. Innokkaimmat lapset hakivat heti leluja Nappulat-ryhmän teltasta ja aloittivat leikit. (Kuva 3) Oli mukava huomata, miten nopeasti lapset tutustuivat toisiinsa. Alussa kerrottiin toisille nimet ja sai kertoa muutakin itsestä jos halusi. Hyvä tutustumistapa lapsiin oli tutustuttaa lapset Nappulat-ryhmän alueeseen lasten omalla tavalla. Lapset innostuivat heti tutkimaan paikan lähiluontoa. Sieltä löytyi monia jännittäviä juttuja ja niistä saatiin heti keksittyä leikkejä.

Ensimmäiseksi ohjelmaksi Nappulat-ryhmään oli suunniteltu omien leirihuivien painaminen. (Kuva 1) Lapsilla oli heti alussa leikit niin kovin käynnissä, ettei heti haluttu niitä lopettaa kesken. Annoimme lasten leikkiä hetken keskenään, ennen kuin leirihuivien tekeminen aloitettiin. Jokainen lapsi sai painaa kolmion malliseen huiviin oman käden jälkensä ja kirjoittaa oman nimensä. Nappulat-ryhmän johtajat auttoivat tarpeen mukaan, mutta tarkoituksena oli, että lapset saisivat tehdä huiveistaan

oman näköiset. (Kuva 2) Kolmion malliset huivit olivat tehty valmiiksi ennen leiriä. Muutamat lapset eivät osanneet kirjoittaa vielä omaa nimeänsä, tässä Nappulat-ryhmän johtajat auttoivat lapsia. Tämän ohjelman tavoitteena oli kehittää lapsen kädentaitoja sekä hienomotoriikkaa.

Lapsia tuli Nappulat-ryhmään pitkin päivää ja sen takia oli hyvä, että ohjelmassa oli jousto varaa, joten jokainen lapsi sai tehdä huivin, kun he tulivat Nappulat-ryhmään. Huivit piti vielä silittää ennen niiden laittamista kaulaan, jonka vuoksi lapset saivat huivinsa vasta iltapäivällä. Niiden perään ehdittiin jo monta kertaa kysellä päivän aikana. Nyt he olivat virallisesti osa partiroleiriä ja osa partiroleiriläisiä. Tavoitteena oli luoda lapsille yhteenkuuluvuuden tunne muiden partiolaisten kanssa. Huivin pitäminen kaulassa on kansainvälinen symboli partiolaisuudesta. Tavoitteet toteutuivat hyvin ja jokainen lapsi sai tehtyä itselleen huivin, jota pidettiin kaulassa koko leirin ajan. Loppupäivä kului lepopöytämerkeissä, lasten leikkiessä keskenään sekä leirialuetta kierrellessä.

7.3.2 Toisen päivän ohjelma

Lauantaina innokkaimmat Nappulat-ryhmäläiset kyselivät jo aamupalalla mitä Nappulat-ryhmässä tänään tehtäisiin. Aamulla lapset keksivät paljon tekemistä luonnosta löytyvillä materiaaleilla. Maalla kun oltiin, traktorit olivat mielenkiintoisin leikkiväline. Pian telttojen edusta olikin siisti havunneulasista, oksista ja kävyistä. Pojat tekivät maa-aineksesta hienon reunan teltan ympärille.

Päivän ohjelmana oli kansainvälisyysteemaan nojautuen olympialaiset. Olympialaisiin oli suunniteltu 3 lajia, joihin jokaisella lapsella oli mahdollisuus osallistua. Olympialajeille oli tehty myös tavoitteet, jotka kehittivät lapsen motoriikkaa. Lapset olivat innokkaasti mukana olympialaisissa ja jonkin verran tuli myös kilpailuhenkeä esille. Lajeiksi oli suunnitellut pussihyppy, pallonheitto sekä maastajuoksu.

Ensimmäisenä lajina oli maastajuoksu ja se oli kaikille mieluista puuhaa. Lapset halusivat monta kertaa juosta ja siitä saatiin oikein kilpailu aikaiseksi. Maastajuoksun tavoitteena oli motoriikan kehittäminen ja juoksemisen harjoittelu. Jokainen sai

juosta omalla tavallaan ja vauhdilla. Nuorimmainenkin osallistui juoksemiseen johtajan kanssa.

Toisena lajina oli pallonheitto. Lajiin osallistuivat kaikki lapset. Nuorimmainenkin saatiin mukaan kilpailuun ja saimme todella hienoja heitto tuloksia tässä lajissa. Pallonheitto oli selkeästi jokaiselle entuudestaan tuttua ja jokaisen kehitystaso riitti siihen. Pallonheiton tavoitteena oli käden ja silmän koordinaatiokyvyn harjoittaminen.

Kolmantena lajina oli pussihyppely. Ennen leiriä oli tehty valmiiksi muutama hypypussi. Pussihyppy oli lapsille vieraampaa ja sen takia heille piti näyttää miten pusseilla hypitään. Lasten motoriikka ei riittänyt pussihyppelyyn, joten tätä osiota emme pystyneet suunnitelman mukaan toteuttamaan. Sovelsimme hieman lajia ja teimme tavallisen hyppykisan. Tämä oli lapsille mieluista. Tavoitteena oli koordinaation ja tasapainon harjoittaminen, se onnistui pienen ohjelman muutoksen jälkeenkin. Vaikka ohjelma ei toteutunut suunnitelman mukaan, lapset saivat kuitenkin motoriikan harjoitusta hyppykisasta.

Leiriolympialaisten jälkeen oli tietenkin palkintojen jako. Jokaiselle lapselle oli tehty oma mitali muistoksi olympialaisista. Lapsista oli hienoa saada jotain konkreettista olympialaisista muistoksi ja osa pitikin mitalia kaulassa koko loppu alueleirin ajan. Yhdellä alueleirin ohjelmapisteillä oli käytössä mölkky, jota Nappulat-ryhmän lapset saivat lainaksi lauantai iltapäiväksi. Lapsista oli todella kiva yrittää saada kumoon kapuloita. Tämä sopi hienosti päivä urheiluohjelman jatkeeksi.

Päivällä Nappulat-ryhmän lapset pääsivät tutustumaan alueen hiekkarannalla yhteen seikkailijoiden ohjelmapisteeseen. Isommat lapset innostuivat ohjelmasta enemmän, ihan jo senkin takia, että he odottavat kovin, että heistä vuoden päästä tulee partiolaisia. Pienemmät lapset leikkivät enemmänkin rantahiekassa kuin seurailivat ohjelmaa. Tällä tavoin lapset pääsivät katsomaan millaista ohjelmaa partioleirillä voi olla.

Tämän kävelyretken aikana tutustuttiin lasten kanssa myös ympäröivään luontoon. Lapset tarkkailivat mitä kasveja ja marjoja luonnosta tunnistavat ja keskustelivat johtajan kanssa mitä marjoja ketäkin on maistanut ja mitä ruokia eri marjoista voisi tehdä. Tutustuimme niin marjoihin kuin puihinkin. Osalle lapsista osa kasveista oli tut-

tuja ja osalle ne olivat vieraita. Kasvien tunnistaminen on osa jokamiehen oikeuksia, joita partiossa opetellaan. Näin lapset saivat jo vähän tuntua siihen, mitä partiossa tullaan oppimaan. Ohjelman tavoitteena oli luonnon tutkiminen yhdessä lapsen kanssa. Tämä toteutui hyvin, koska jokainen oli innoissaan jonkin tutun marjan löytymisestä. Tavoitteena oli myös luonnossa liikkuminen ja luonnon tutkiminen. Ohjelmalla haluttiin tutustuttaa lapsia metsään ja siellä löytyviin kasveihin, koska tulevaisuudessa tulevina partiolaisina lapset tulisivat olemaan paljon luonnossa.

Tämän jälkeen palattiin takaisin Nappulat-ryhmän alueelle ja alkoi valmistautuminen iltaa varten. Aikaisemmin oli vanhemmilta kysytty tarvitsevatko lapset hoitoa iltaan asti Nappulat-ryhmässä. Nappulat-ryhmäläiset pääsivät katsomaan yhteistä ilttaohjelmaa Havaiji-tyyliin. Leirialueen viereiselle talolle oli tehty leiriläisille disko ja siellä oli paikallinen esiintyjä. Sinne oli järjestetty myös pientä purtavaa. Nappulat-ryhmän lapset saivat osallistua ilttaohjelmaa. Lapset tanssivat pihalla, koska kovan metelin takia sisälle ei lasten kanssa voinut mennä. Lapsilla oli hauskaa ja he nauttia hieman diskon tarjoilusta. (Kuva 6) Tämän jälkeen Nappulat-ryhmäläiset palasivat leirialueelle ja söivät iltapalalla yhdessä aikuisten kanssa.

7.3.3 Kolmannen päivän ohjelma

Sunnuntaina oli Nappulat-ryhmän toiminnan viimeinen päivä. Aamupalan jälkeen oli vuorossa afrikkalaisten naamareiden tekoa. Naamareihin materiaaliksi tarvittiin kertakäyttö paperilautasia, kumilankaa, sakset sekä värikyniä. Jokainen lapsi sai ensin suunnitella tyhjälle paperille millaisen naamarin haluaa tehdä. Tämän jälkeen heille annettiin paperilautaset ja he saivat piirtää suunnitelmansa naamarin. Paperilautasiin oli valmiiksi tehty reiät silmille ja suulle. Tämän jälkeen paperilautasen vastakkaisille reunoille tehtiin reiät, joista kumilanka pujotettiin läpi ja mitattiin lapsen päähän sopivaksi. Kun kaikki lapset olivat saaneet naamarit tehtyä, keksivät lapset niiden kanssa leikin, jota he leikkivät pitkän aikaa telttojen läheisyydessä. (Kuva 5) Tämä ohjelma oli lapsille mielekäästä ja he saivat itse toteuttaa itseään. Jokaisessa naamarilla näkyi selkeästi lapsen oma käden jälki, eikä lapsille annettu valmista mallia millainen kuvio naamarissa pitää olla. Naamarin tekemisen tavoitteena oli mielikuvituk-

sen ja hienomotoriikan kehittäminen. Lapset saivat käyttää naamareiden teossa omaa mielikuvitus ja tuottaa juuri oman näköisen naamarin.

Päivän ohjelmassa oli myös leirijumalanpalvelus, johon Nappulat-ryhmän lapset myös osallistuivat. Jumalanpalveluksessa oli paljon laulua ja lapset jaksoivat hienosti kuunnella jumalanpalvelusta. Jumalanpalveluksen jälkeen tutustuimme vielä yhteen muuhun leirillä järjestettyyn ohjelmaan. Seikkailijoille järjestettiin ”tori- markkinat” Nappulat-ryhmän telttojen viereisellä alueella. Siellä seikkailijat toimivat ryhmissä ja heidän piti erilaisia tehtäviä tekemällä saada itselle mahdollisimman monta matonkudetta. Näitä tehtäviä saimme seurata Nappulat-ryhmän lasten kanssa ja muutamaaan tehtävään lapset pääsivät osallistumaan. Se oli lapsista mukavaa ja he pääsivät todella osaksi leirin ohjelmaa. Tämän ohjelman jälkeen ensimmäinen Nappulat-ryhmä virallinen toiminta loppui, mutta muutamalla lapsella oli hoidon tarvetta vielä iltaan asti ja niinpä heille järjestettiin vielä erilaista ohjelmaa aikuisen seurassa iltapäiväksi.

7.4 Päivärytmi

Leiripäiväkodin päivän rytmi oli otettu suoraan päiväkodeissa toimivasta päivärytmistä. Jokainen lapsi ja aikuinen kävi syömässä aamupalan enne leiripäiväkotiin tulemistä. Aamupäivällä oli ohjelmassa leikkiä ja yksi suunniteltu ohjelma. Yleensä aamun ohjelma päättyi ruokailuun. Lounaan kävimme syömässä yhdessä muiden leiriläisten kanssa. Tässä kohtaa apuna oli yleensä muitakin aikuisia, jotta ruokailu saatiin sujumaan hyvin. Ruokailun jälkeen oli vuorossa lepoetki leiripäiväkodin teltassa. Jokainen lapsi tuli hetkeksi lepäämään, kuuntelemaan ja lukemaan satuja teltaan. Aikuinen luki heille yleensä sadun. (Kuva 4) Suurin osa lapsista oli jo niin isoja, etteivät he nukkuneet enää päiväunia, mutta silti oli hyvä vähän rauhoittua päivän aikana. Lapsista nuorimmainen nukkui vielä päiväunet ja hän nukkui ne omissa vaunuissa telttojen läheisyydessä, sillä aikaa muut lapset jo leikkivät omia leikkejään telttojen pihalla.

Kun pienin oli herännyt päiväunilta ja muut lapset olivat saaneet leikkiä, oli vuorossa välipala. Tämä jälkeen lapset kävivät yhdessä Nappulat-ryhmän aikuisen kanssa syömässä välipalaa leiripäiväkodin vieressä sijaitsevassa leirikeittiössä. Välipalan

jälkeen oli vuorossa toinen suunniteltu ohjelma. Ohjelma jälkeen lapset saivat leikkiä loppu päivän leiripäiväkodin pihalla vapaasti. Päivän leiriohjelmasta riippuen vanhemmat tulivat hakemaan lapsiaan yleensä päivällisen aikoihin. Päivällinen syötiin yhdessä leirin muiden lasten ja vanhempien kanssa. Lauantai-ilta oli poikkeus, jolloin leiripäiväkodissa oli lapsia iltaohjelman takia iltaan asti. Silloin leiripäiväkodissa käytiin syömässä myös iltapala ennen kuin vanhemmat tulivat hakemaan lapsia.

Monet lapsista olivat olleet aikaisemminkin hoidossa päiväkodissa ja heille tuttu päivärytmi auttoi hahmottamaan Nappulat-ryhmässä tapahtuvaa toimintaa sekä auttoi päivän kulkua. Päivän aikataulua ei ollut mitenkään aikataulutettu, vaan se oli suunniteltu niin, että ohjelma pystyi muuttumaan yllättävien käänteiden vuoksi. Onneksi mitään yllättävää ei sattunut ja ohjelmat saatiin pidettyä suunnitelmien mukaan. Lasten leikki oli ainoa, minkä takia jouduttiin hieman miettimään ohjelman aloittamista.

7.5 Tavoitteiden toteutuminen

Ennen Nappulat-ryhmän alkamista oli tehty tavoitteet, jonka mukaan on Nappulat-ryhmää voitaisiin arvioida, sen onnistumisia ja epäonnistumisia sekä miettiä missä olisi vielä parannettavaa seuraavaa Nappulat-ryhmää ajatellen. Tavoitteet oli jaettu viiteen eri ryhmään, jonka avulla helppo arvioida juuri tiettyä osa-aluetta. Tavoitteet on lueteltu liitteenä raportin loppuosassa.

Leirin suunnittelu pääsi alkamaan kunnolla alkukesästä 2012 ja suunnitelman pohjaksi otettiin teoriaksi lasten kehityksen vaiheet, elämyspedagogiikka ja seikkailukasvatus. Partion harrastaminen on seikkailukasvatusta parhaimmillaan. Suunnittelussa haasteellisinta oli suunnitella ohjelma sellaiseksi, että se sopisi jokaiselle lapselle iästä huolimatta. Suunnittelussa oli apuna partionjohtajana toimiva lastentarhanopettaja. Ohjelman suunnitteluun apua haettiin myös Lounais-suomen partiopiirin tekemästä ohjelmasta, joka oli suunniteltu esikouluikäisille ja varasuunnitelmat otettiin tuosta ohjelmapaketista. Ohjelma oli myös sellaista jota oli aikaisemmin toteutettu partioleireille, nyt sitä sovellettiin pienemmille lapsille. Ohjelman perusajatuksena oli tuoda kansainvälisyys esille helpolla ja lapsille sopivalla tavalla, noudattaen tie-

tenkin partioihanteita. Partion kasvatustavoitteet tukivat ohjelman suunnittelua ja toteutusta.

Yleisesti Nappulat-ryhmälle asettamat tavoitteet täyttyivät hyvin. Lapset saivat kokea Nappulat-ryhmässä seikkailun tuntua metsässä ja he saivat olla osana partiolaisia ja –leiriä. Lapset saivat tutustua alueleiriin ja sen tarjoamaan ohjelmaan. Jatkossa pyritään, että Nappulat-ryhmän lapset voisivat vielä enemmän olla mukana alueleirin varsinaisessa ohjelmassa Nappulat-ryhmän oman ohjelman lisäksi. Näin lapsille tuli vielä paremmin tutuksi, mitä partioleirillä tehdään ja millaista siellä on. Partiomaisuus oli toiminnassa mukana koko ajan. Aikuiset Nappulat-ryhmässä toimivat partioihanteiden mukaan ja esimerkiksi partiolaisina. Partioihanteita ei käyty lasten kanssa mitenkään läpi, mutta niiden opettaminen tuli esimerkin ja toiminnan avulla esille. Jokaisen partiolaisen toimintaan kuuluu toimia partioihanteiden mukaan.

Toiminta alueleirillä oli sujuvaa ja ohjelma oli lasten mielestä mieluista. Toiminta ja ohjelma oli suunniteltu osaksi koko alueleirin ohjelmaa ja siinä oli mukana myös ajatus, niin partiomaisuudesta kuin kansainvälisyydestä, joka oli koko alueleiriohjelman teema. Suunniteltua ohjelmaa ei Nappulat-ryhmässä ollut liikaa. Joka päivälle oli sekkä suunniteltua ohjelmaa että vapaata aikaa leikkiä. Lapsia ei tarvinnut patistaa leikkeihin vaan heillä leikit alkoivat sujua hyvin heti alusta alkaen. Lapset eivät olleet toisilleen entuudestaan tuttuja, mutta silti jo ensimmäisenä päivänä oli havaittavissa ystäväystymistä. Toivottavasti jatkossa he voivat muistella yhteistä ensimmäistä alueleiriä Nappulat-ryhmän merkeissä. Palautteen saaminen oli yksi tavoitteista. Ennen alueleiriä oli vanhemmille tehty palaute lomakkeet, jotka he saivat täyttää alueleirin jälkeen. Palaute auttaa kehittämään toimintaa seuraavaan Nappulat-ryhmää varten. Niistä sai myös johtajana hyvää palautetta omasta toiminnasta. Nappulat-ryhmään haluttiin luoda myös rento meininki, eikä liian aikataulutettua ja kiireellistä ohjelmaa. Näin lapsille annettiin mahdollisuus leikkiin ja yhdessä oloon.

Ohjelmalle asetetut tavoitteet toteutuivat hyvin. Ohjelma saatiin toteutettua suunnitelmien mukaan. Osa ohjelmista toimi paremmin ja osa olisi pitänyt suunnitella paremmin. Ohjelma oli suunniteltu lapsille mieleiseksi ja heidän kehitystään tukevaksi. Ohjelma oli suunniteltu niin, että se tukisi mahdollisimman montaa kehityksen osa-alueita. Ohjelmassa näkyi hyvin myös elämyspedagogiikka ja seikkailukasvatus. Oh-

jelma oli myös suunniteltu niin, että vaikka lapset olivat eri-ikäisiä, se tukisi juuri heidän oman iän kehitystä. Ohjelma tuki myös lapsen partiotuntemusta ja ohjelmassa oli mukana tutustumista alueleirillä oleviin partio-ohjelmiin. Näkemällä mitä alueleirillä muuten tapahtuu antoi lapsille kuvan siitä, mikä heitä odottaa kun heistä jossain vaiheessa tulee partiolaisia. Tämä oli yksi Nappulat-ryhmän tavoitteista, että lapset saisivat hyvän kuvan partioleiristä sekä partiosta.

Ohjelmasta haluttiin lasten näköinen eikä liian aikataulutettu. Ainoat aikataulut leiripäiväkodissa oli syöminen. Lounas ja välipala oli joka päivä samaan aikaan ja muuten ohjelma toteutettiin sen mukaan miten lasten leikkeihin sopi ohjelma. Lasten leikkejä ei haluttu keskeyttää eikä kieltää, koska se on kuitenkin lasten luonnollinen tapa oppia uutta sekä tutustua uusiin kavereihin. Ohjelmaan oli suunniteltu myös niin sanottu varasuunnitelma, jos lasten leikki ei sujuisikaan ja näyttäisi siltä, että lapsilla olisi tekemisen puutetta Nappulat-ryhmässä. Tätä ei kuitenkaan tarvinnut käyttää, koska lapset leikkivät leluilla ja saivat ilman aikuisen apua leikit sujumaan.

Tavoitteet laadittiin myös lasten kanssa toimimiselle. Lapset olivat suurimmaksi osaksi entuudestaan vieraita ja heihin haluttiin luoda hyvä ja luottamuksellinen suhde. Nappulat-ryhmässä haluttiin, että lapsi tuntee olonsa turvalliseksi, ja että lapset voisivat luontevasti toimia Nappulat-ryhmän aikuisten kanssa. Vuorovaikutus lapsiin onnistui hyvin. Osa lapsista oli heti alussa todella juttelevaisia ja osa oli hiljaisempia. Hiljaisempien lasten kanssa piti edetä rauhallisesti ja antaa heille aikaa totutella Nappulat-ryhmään ja Nappulat-ryhmän uusiin aikuisiin. Tämän takia heti Nappulat-ryhmän aloitettua toimintansa, lapsilla ei ollut suunniteltua ohjelmaa vaan annoimme lapsille aikaa tutustua Nappulat-ryhmään ja sen ympäristöön.

Ennen alueleiriä oli tutustuttava eri-ikäisten lasten kehitysvaiheisiin. Eri-ikäisten lasten kehitysvaiheiden oppiminen auttaa kehittämään toimintaa enemmän lasten näköiseksi ja vastaamaan heidän kehitystasoa. Kehitysvaiheista oppiminen auttaa myös tulevaisuudessa lastentarhanopettajan työn tekemistä sekä johtamista partiossa.

Nappulat-ryhmässä haluttiin myös kuunnella lapsia. Ohjelmassa oli muutama sellainen ohjelma, jossa kysyttiin lasten mielipidettä. Kun lapsilta kysyttiin halua lähteä tutustumaan seikkailijoiden ohjelmaan, oli kaikki innokkaita lähtemään. Lasten mie-

lipiteen kysyminen luo kuvan siitä, että aikuiset ovat halukkaita kuuntelemaan lasta ja arvostaa lapsen mielipidettä. Jokaiseen ohjelmaan lapset eivät saaneet vaikuttaa mielipiteillään, koska silloin olisi ollut mahdollista, ettei ohjelmaa olisi pystytty toteuttamaan suunnitelmien mukaan.

Ohjelmissa haluttiin myös, että lopputulos olisi lasten näköinen. Huivista oli esimerkkimalli, mutta muista askarteluista ei ollut. Tällä tavoin ehkäistiin, sitä ettei lapset matki aikuisen tekemään tuotosta. Lapsia kyllä neuvottiin ja autettiin tarvittaessa askartelujen tekemisessä, ja näin lasten tuotoksista tuli lasten näköisiä. Tavoitteet lasten suhteen täyttyivät hyvin. Lapset pitivät Nappulat-ryhmässä olemisesta ja heidän palautteensa kannusti siihen, että jatkossakin tullaan järjestämään Nappulat-ryhmälle toimintaa Salon partiolaisten alueleirillä.

Tavoitteet mietittiin myös vanhempien kanssa tapahtuvalle yhteistyölle. Vaikka Nappulat-ryhmä ei ollut aikaisemmin toiminut alueleirillä eikä Nappulat-ryhmä toiminut pitkään, haluttiin silti luoda vanhempien ja Nappulat-ryhmässä toimivien johtajien välillä hyvä ja luottamuksellinen suhde. Vanhempien kanssa haluttiin, että kommunikaatio toimii alueleirin aikana. Alueleirin aikanakin oli tärkeää, että päivän tapahtumista puhuttiin vanhempien kanssa ja vanhemmat tiesivät, mitä lapset ovat tehneet päivän aikana ja miten päivä Nappulat-ryhmässä oli sujunut. Lasten oli hyvä nähdä, että vanhempien ja Nappulat-ryhmän johtajien yhteistyö sujui. Tämä loi myös turvallisuuden ja luottamuksen tunnetta lapsille. Toki päivä sujumisen kannalta oli tärkeää, että Nappulat-ryhmässä työskennellessä tietää, miten lapsen ilta ja yö on mennyt.

Tavoitteena oli myös palautteen saaminen vanhemmilta Nappulat-ryhmän toiminnasta. Alueleirin lopussa vanhemmilta kysyttiin palautetta palautelomakkeilla. Muutamalta vanhemmalta sain palautteen. Palaute oli positiivista ja palautteesta selvisi hyvin, mitä tulevaisuudessa halutaan Nappulat-ryhmältä. Kehitysehdotuksia tuli jonkin verran. Yhteistyö vanhempien kanssa sujui hyvin. Kummankin puoleinen luottamus syntyi nopeasti ja yhteistyö oli saumatonta. Toki alueleirillä jouduttiin joustamaan kummaltakin puolelta muuttuvien aikataulujen ja työtehtävien mukaan. Tämä loi haastetta niin Nappulat-ryhmän toiminnalle kuin vanhempien kanssa tehtävälle yhteistyölle.

Ensimmäistä kertaa tein jotain mitä ei aikaisemmin oltu tehty ja halusin myös tehdä tavoitteet omalle toiminnalla. Tavoitteiden avulla on hyvä katsoa miten oma toiminta onnistui ja mitä parannettavaa tulevaisuudessa olisi. Halusin tavoitteet tehdä sitäkin ajatellen, että tulen tulevaisuudessa työskentelemään päiväkodissa lastentarhanopettajana. Tavoitteena oli kerätä hyvä ja kattava materiaali alueleiriltä Nappulat-ryhmän toiminnasta. Päiväkirjan pitäminen auttoi alueleirin jälkeen kirjoittamaan ja ynnäämään, mitä Nappulat-ryhmässä tehtiin ja miten kaikki oli sujunut. Myös kehittämis-kohteet tuli hyvin esille päiväkirjasta ja niitä tullaan seuraavaan Nappulat-ryhmään kehittämään. Tavoitteena oli olla esimerkillinen ja luotettava aikuinen lapsille. Omasta mielestä tavoite täyttyi hyvin.

Vuorovaikutus lasten kanssa toimi hyvin ja lapset kertoivat minulle innoissaan, mitä muuta he olivat alueleirillä tehneet. Lapset leikkivät niin luonnollisesti Nappulat-ryhmässä, että todella tuli sellainen olo, että heille oli luotu turvallinen ja luotettava ympäristö Nappulat-ryhmässä olemiseen. Koska lapset eivät olleet entuudestaan tuttuja, oli tavoitteena antaa heille sekä myös vanhemmille selkeät ohjeet siitä, miten Nappulat-ryhmässä toimitaan. Myös ohjelmissa ohjeiden esiin tuominen oli tärkeää, jotta ohjelma pystyttiin suorittamaan suunnitellusti. Selkeät ja yksinkertaiset ohjeet auttoivat lapsia ymmärtämään toiminnan idean sekä toimimaan tämän jälkeen ohjeiden mukana. Tavoitteena oli ”lankojen pitäminen” käsissä.

Olin aika paljon yksin johtajana Nappulat-ryhmässä lasten kanssa, joten omalla selkeällä toiminnalla sain ohjelmat tehtyä ja lapsilla oli turvallinen olo Nappulat-ryhmässä. Tein tavoitteen myös siihen miten ohjaan ja neuvon lasta. Halusin toimia siinä mahdollisimman ammattimaisesti ja saada samalla harjoitusta tulevaisuutta ajatellen.

Ensimmäinen partion alueleirin aikana toteutettu Nappulat-ryhmä toimi hyvin. Lapset saivat toimia valvottuina alueleirin aikana ja heille oli suunniteltu omaa ohjelmaa. Aikaisemmin lapset olivat kulkeneet vanhempiensa mukana alueleirin ohjelmissa eikä heillä ei ole aina ollut siellä mielekästä toimintaa ja ohjelmaa. Nyt haluttiin kehittää jotain uutta, joka tukisi myös sitä, että lapset haluaisivat tulevaisuudessa olla partiolaisia. Tuleva ammatti lastentarhanopettajana innosti kokeilemaan ja kehittä-

mään partioleirille omaa ryhmää 3-6-vuotiaille leiriläisille. Toiminnalle haluttiin asettaa tavoitteet sekä ohjelman haluttiin olevan partiomaista mutta myös lapsen kehitystä tukevaa.

7.6 Palaute

Ensimmäinen Nappulat-ryhmä sai hyvää palautetta muilta leirillä olleilta partionjohtajilta. Palautetta kerättiin myös lomakkeilla vanhemmilta. Heidän mielestä Nappulat-ryhmä toimi hienosti. He saivat Nappulat-ryhmästä hyvin tietoa sekä sen toiminnasta että toteutuksesta. Joka päivä vanhempien kanssa juteltiin, miten päivä Nappulat-ryhmässä oli lapsilta mennyt ja mitä Nappulat-ryhmässä oli tehty.

Vanhempien mielestä Nappulat-ryhmä oli toiminut hyvin ja vanhemmat olivat tyytyväisiä siihen, että lapsilla oli mieleistä puuhaa päivän aikana ja he saivat toteuttaa leiriohjelmaa hyvillä mielin. Nappulat-ryhmän päivän aikataulua pidettiin hyvänä, kun se mukaili normaalia päivärytmiä päiväkodissa. Samalla oltiin tyytyväisiä Nappulat-ryhmässä järjestettyyn ohjelmaan. Sitä tosin haluttiin seuraavalla kerralla enemmän osaksi alueleirin muuta ohjelmaan. Haluttiin, että Nappulat-ryhmän lapset voisivat osallistua enemmän alueleirin muuhun ohjelmaan.

Vanhemmat olivat sitä mieltä, että he olivat saaneet hyvin tietoa Nappulat-ryhmästä ennen leirin alkua ja toiminnasta alueleirin aikana. Ne vanhemmat jotka kuuluivat Nappulat-ryhmän suunnitelmista ennen leiriä, pitivät etukäteissuunnittelua hyvänä. Aikataulutusta alueleirin aikana pidettiin positiivisena Nappulat-ryhmässä. Nappulat-ryhmä pystyi joustamaan vanhempien aikataulujen mukaan.

7.7 Arviointi

Ensimmäinen Nappulat-ryhmä päivä sujui hyvin. Lapset sopeutuivat hyvin osaksi Nappulat-ryhmää ja heidän kanssaan saatiin luotua luottavainen toiminta päivän aikana. Lapset tottuivat nopeasti toimimaan Nappulat-ryhmässä ja ensimmäinen suunniteltu ohjelma saatiin toteutettua jokaisen Nappulat-ryhmäläisen kanssa. Jokainen oli todella ylpeä tekemästään huivista. Ohjelma toimi hyvin ja sai lapset innostumaan

Nappulat-ryhmässä touhuamiseen. Lapsille annettiin paljon aikaa tutustua toisiinsa sekä Nappulat-ryhmään. Tämä auttoi selkeästi siihen, että jokainen lapsi sopeutui sinne hyvin. Yksi tavoitteista oli rennon meiningin luominen Nappulat-ryhmän ja siinä onnistuimme jo ensimmäisenä päivänä. Sekä lasten että vanhempien välillä oli hyvä ja luottavainen suhde.

Toisena päivänä ohjelmassa oli olympialaiset. Lapset innostuivat hyvin liikunnasta sekä kilpailemisesta, vaikka totista kilpailua ei ollutkaan. Jokainen sai kilpailla omaan tahtiin ja omalla tavalla. Tärkeintä oli se, että lapset saatiin innostumaan ohjelmasta ja että, jokainen oli mukana ohjelmassa. Ainoastaan suunniteltu pussihyppy ei onnistunut. Lasten motorikka ei vielä ollut tarpeeksi kehittynyttä tähän toimintaan. Äkkiä sovelsimme lajia niin, että jokainen sai hyppiä joko pituutta tai mahdollisimman nopeasti tietty matka. Tästä lapset innostuivat enemmän. Tästä ohjelmasta opittiin se, että lasten motoriseen kehitykseen on enemmän paneuduttava ennen ohjelman järjestämistä. Joka tapauksessa ohjelma muuten saatiin toteutettua suunnitelmien mukaan. Palkintojen jako ja palkinnon saaminen oli lapsista mielekästä. Heille jäi jokin konkreettinen muisto kisoista ja jokainen oli yhtä hyvä kilpailuissa.

Lauantaina ohjelmassa oli luontoon tutustumista ja sen lisäksi Nappulat-ryhmän porukka kävi tutustumassa yhteen tehtävärastiin seikkailijoiden partiotaito-kilpailussa. Lasten kanssa käveltiin rastille ja samalla tutustuttiin luontoon. Tämä onnistui hyvin, koska lapset oli innostuneita löytämään erilaisia kasveja luonnosta. Lasten kanssa ei keskusteltu vain luonnosta löytyvistä kasveista ja marjoista, vaan keskustelua tuli myös mitä eri marjoista voisi valmistaa. Lapset olivat kotona tehneet monia ruokia marjoista ja moni halusi kertoa omasta marjastus reissusta vanhempien kanssa. Kisojen tehtävä rastilla saimme seurata tehtävän suorittavia partiolaisia. Nappulat-ryhmän vanhimmat lapset olivat kiinnostuneita tehtävästä. Heille oli selkeästi mukavaa päästä katsomaan, mitä partioleirillä oikeasti tapahtuu.

Lauantaina ohjelmassa oli myös iltaohjelmaa, johon Nappulat-ryhmän väki osallistui. Lapsista oli hauskaa päästä osallistumaan ohjelmaan ja päästä nauttimaan illan herkuista. Iltaohjelmaan osallistuminen oli aikaisemmin vanhempien kanssa sovittua, koska tiesimme, että ohjelman takia nukkaan meno viivästyy normaalista ajasta. Lauantai oli onnistunut päivä, jokainen pääsi toteuttamaan itseään ja leikkimiselle oli

varattu runsaasti aikaa. Illalla lapset suunnittelivat miten leikkejä jatkettaisiin seuraavana päivänä.

Sunnuntai alkoi taas normaaliin tapaan aamulla. Oli mukava nähdä, että lapset saapuivat innossaan Nappulat-ryhmän teltoille. Se kertoo myös siitä, että edellisten päivien ohjelmat olivat onnistuneet hyvin. Sunnuntaina ohjelmassa oli vuorossa afrikkalaisten naamareiden tekeminen. Lapsista oli mukava päästä suunnittelemaan itse, millaisen naamarin he haluavat tehdä. Jokainen sai ensin suunnitella tyhjälle paperille millaisen naamarin he haluaisivat. Lapset alkoivat heti suunnitella naamareiden kuviota ja tämän jälkeen he saivat tehdä paperilautaselle samanlaisen naamarin, jonka he olivat paperille suunnitelleet. Myös Nappulat-ryhmän pienin lapsi sai itse tehdä naamarin. Naamarit onnistuivat hyvin ja lapset ottivat ne heti mukaan leikkeihinsä telttojen pihoille. Päivän päätteeksi niitä esiteltiin innokkaasti vanhemmille ja niistä oltiin ylpeitä.

Iltapäivällä olimme vielä tutustumassa seikkailijoiden ohjelmaan Nappulat-ryhmän telttojen lähellä. Nappulat-ryhmän lapset saivat osallistua siellä muutamaa toimintapisteeseen. Näin lapset pääsivät osaksi partioleirin ohjelmaan ja tämä oli lapsista hienoa. Heidän ei tarvinnut olla koko aikaa telttojen läheisyydessä, vaan he pääsivät kiertämään leirialuetta sekä tutustumaan isompien lasten ohjelmaan.

Salon partiolaisten alueleirillä ensimmäistä kertaa järjestetty Nappulat-ryhmä toimi hyvin. Lapset pitivät Nappulat-ryhmässä olemisesta sekä innostuivat ohjelmasta jota heille oli suunniteltu. Ohjelma oli suunniteltu lasten näköiseksi ja toimi eri-ikäisillä lapsilla hyvin. Jokainen sai osallistua ohjelmiin sekä pääsi katsomaan millaista ohjelmaa muualla leirillä järjestetään.

7.8 Kehittämisajatukset

Kehitettäviä kohteita Nappulat-ryhmässä huomattiin joitakin. Ensiksi huomattiin, että Nappulat-ryhmässä pitää olla ainakin kaksi aikuista johtajaa koko ajan. Hetkittäin tuli ongelmaksi yhden aikuisen riittämättömyys, kun toinen aikuisista joutui lähtemään muualle pitämään ohjelmaa. Onneksi Nappulat-ryhmän telttojen läheisyydessä

toimi ensiavun/turvan telttä, josta saatiin apua tarpeen tullen. Vaikka aikataulut olivat joustavat ja Nappulat-ryhmä pystyi joustamaan, oli toiminnassa oltava kuitenkin selkeä rakenne sekä vanhempien aikataulut oli tiedettävä.

Seuraavassa Nappulat-ryhmässä pitää olla enemmän leluja ja kirjoja. Kolmen päivän aikana alkoi jo huomata sen, että lapset alkoivat kaivata muitakin leluja kuin trakto-reita ja hiekkaleluja. Tarkemmin tulee myös tietää vanhempien ajat, jolloin lapset tarvitsevat hoitoa Nappulat-ryhmässä.

7.9 Tulevaisuudensuunnitelmat

Tulevaisuudessa Nappulat-ryhmä tullaan järjestämään sen mukaan, onko sille tarvetta. Ainakin ensimmäisen kokeilun mukaan seuraavallakin alueleirillä tullaan näkemään Nappulat-ryhmä. Seuraavan Nappulat-ryhmän ohjelma tulee todennäköisesti olemaan enemmän osana alueleirin ohjelmaa. Tämän ensimmäisen kokeilun perusteella ja sen saaman palautteen avulla Nappulat-ryhmää tullaan kehittämään ja siitä toivotaan tulevan osa alueleiri perinnettä.

8 POHDINTA

Pohdinta osuudessa tarkastelen toiminnallisen opinnäytetyöni toteutumista, onnistumista ja niitä seikkoja, jotka eivät onnistuneet suunnitelman mukaan. Toiminnan ongelmien esiin tuominen ja omakohtaiset havainnot esitän pohdinnassani. Lopussa pohdin vielä toiminnan tulevaisuutta ja mahdollisia kehittämiskohteita.

Toiminnallisen opinnäytetyöni toiminnallinen osuus järjestettiin kesällä 2012. Tuona kesänä järjestettiin Salon partiolaisten yhteinen alueleiri Salon Teijon retkeilyalueen maisemissa. Leirillä järjestettiin monenlaista ohjelmaa partiolaisille neljän ikäkauden mukaan. Kuitenkin leirin pienimmät osallistujat ovat aikaisempina vuosina jäänyt ilma omaa ohjelmaa. Nyt tälle alueleirille haluttiin kehitellä omaa ohjelmaa niille lapsille, jotka eivät ikänsä puolesta pääse vielä osallistumaan partioleirin ohjelmaan.

Idea Nappulat-ryhmän kehittämistä tuli tulevan ammattini, lastentarhanopettaja ja koulutuksen kautta. Ensin toiminnan ei pitänyt olla Nappulat-ryhmässä tapahtuvaan, mutta kun ideasta syntyi toiminnallinen opinnäytetyö, otettiin Nappulat-ryhmä mukaan toimintaan. Toiminnalle haluttiin myös selkeä tavoite ja pedagogiikka toiminnan tueksi. Nappulat-ryhmän nimi syntyi toiminnan tavoitteiden ja pedagogisen viitekehyksen ja toiminnan kohde ryhmän avulla. Toiminnassa oli paljon viitteitä päiväkotimaailmasta. Nappulat ovat partiokäsittelenä partiojohtajan symbolit ja arkikielessä lapsiin viittaava sana.

Ensimmäisessä Nappulat-ryhmässä lapsia oli seitsemän. He olivat iältään 3-6-vuotiaita. Toiminnan haluttiin olevan tasapuolista kummallekin sukupuolelle ja lapsen iän mukaista. Ennen toiminnan suunnittelua piti ottaa selvää lapsen kehityksestä ja lapsen mahdollisista taidoista. Nappulat-ryhmän toiminnan haluttiin olevan myös partiomaisuuteen pyrkivää. Lapsille haluttiin antaa kuva siitä, millaista elämä partioleirillä on ja tutustumalla leirillä järjestettyihin partiolaisten ohjelmiin, lapset saivat käsityksen partioleiristä. Nappulat-ryhmä sopi hyvin toiminnan toteuttamiseen ja antoi mahdollisuuden tarjota lapsille jotain erilaista ohjelmaa leirillä valvovien silmien alla. Nappulat-ryhmä mahdollisti myös sen, että vanhemmat pystyivät toteuttamaan rauhallisin mielin leirin muuta ohjelmaa.

Nappulat-ryhmässä pystyi hyvin havainnoimaan lapsen leikkiä. Heti alusta asti oli helppo huomata, että tytöillä ja pojilla oli erilaiset leikit. Nappulat-ryhmän lapset olivat juuri sen ikäisiä, että tytöt ja pojat leikkivät omia leikkejään. Pojat alkoivat heti leikkiä traktoreiden ja koneiden kanssa. Työt taas halusivat leikkiä rauhallisemmin ja heidän leikissä näkyi muista huolehtiminen. Varsinkin toisen Nappulat-ryhmässä olleen tytön tekemisessä näkyi huolehtiminen Nappulat-ryhmän nuorimmaisesta lapsesta.

Seikkailutoiminta ja elämyspedagogiikka näkyi päivittäisessä toiminnassa Nappulat-ryhmässä. Seikkailun avulla lapset tutustuivat partioleiri alueeseen ja muutama ohjelma toteutettiin seikkailun avulla. Elämyspedagogiikkaa oli koko Nappulat-ryhmän arki. Elämyksen kautta lapset saivat kokemuksia partiosta ja partioleiristä. Nappulat-ryhmässä askarreltujen askartelujen kanssa lapset jaksoivat leikkiä ja seikkailua Nap-

pulat-ryhmän teltojen ympäristössä. Metsän tutkimus retki oli myös seikkailua lapsille, samoin kun siirryttiin johonkin muualle alueleirin ohjelmiin ja tapahtumiin. Kävelyreissuista haluttiin tehdä lapsille seikkailu, jotta kulkeminen metsässä olisi mieluaisempaa.

Nappulat-ryhmän suunnitteleminen vaati jonkin verran etukäteissuunnittelua. Nappulat-ryhmä perustettiin ensimmäistä kertaa, joten suunnittelu piti aloittaa alusta. Ensin piti miettiä millaista toimintaa leirille halutaan. Ilmoittautumisten myötä selvisi lasten iät ja tämän jälkeen tarkemman toiminnan suunnittelu oli mahdollista. Toiminnan haluttiin olevan lasten kehitystä tukevaa, joten ensin piti ottaa selvää millaisia taitoja 3-6-vuotiaat osaavat. Kun ohjelma oli suunniteltu, oli vuorossa etukäteisvalmistelut ohjelmassa tarvittaviin materiaaleihin. Osan materiaaleista jouduttiin ostamaan kaupasta ja osa valmistettiin itse. Leirillä tehtyjen leirihuivien kolmiohuivit piti valmistaa ennen toiminnan alkamista. Nappulat-ryhmässä käytiin myös olympialaiset ja niitä varten piti valmistaa pussihyppimis- pussit ja mitalit.

Ensimmäinen Nappulat-ryhmä onnistui hyvin. Lapset pitivät Nappulat-ryhmän toiminnasta, ja sen huomasi joka aamu, kun lapset saapuivat innoissaan Nappulat-ryhmään. Ohjelma oli pystytty suunnittelemaan niin, että joustovaraa oli suuntaan tai toiseen. Nappulat-ryhmän ohjelma saatiin toteutettua suunnitelmien mukaan. Jokaisessa ohjelmassa koettiin onnistumista, mutta ainoastaan olympialaisissa huomattiin ongelma kohta. Olympialaisissa oltiin suunniteltu käytäväksi pussihyppykilpailu. Lasten motorinen kehitys ei kuitenkaan vielä tähän riittänyt. Tässä oli selkeästi yksi kehittämisen kohde. Kun pussihyppelyä ei voitu suorittaa, piti toimintaa soveltaa lasten kehityksen mukaan. Tämän jälkeen pidettiin pelkästään nopeus hyppykisat ja jotkut lapset innostuivat hyppimään pituutta. Muut olympialaisten lajit lapsilta onnistuivat ja niistä selkeästi pidettiin.

Tavoitteena Nappulat-ryhmässä oli myös minun kehittyminen niin partiojohtajana kuin lasten kasvattajana. Nappulat-ryhmässä halusin saada varmuutta lasten kanssa toimimiseen sekä kokemusta toiminnan suunnittelemisesta 3-6-vuotiaille. Nappulat-ryhmässä sain hyvää kokemusta siihen, miten lapsia ohjataan toiminnassa. Jokainen ohjelma piti selittää lapsille yksinkertaisella ja helpolla tavalla. Ensimmäisen Nappulat-ryhmän suunnittelemisessa sain myös kokemusta toiminnan suunnittelemisesta

aivan uuteen asiaan. Näistä kokemuksista ja oman toiminnan havainnoista on varmasti hyötyä tulevaisuudessa päiväkodissa työskennellessä. Kehitystä tapahtui myös partiojohtajana. Sain kokea taas uudenlaisen pestin ja sen tuomat haasteet. Oli hienoa nähdä, että näinkin isosta pestistä selviydyin hyvin ja toimintaa halutaan kehittää seuraavalle alueleirille.

Nappulat-ryhmän tulevaisuutta on myös ehditty miettiä. Tavoitteena on, että Nappulat-ryhmästä tulisi osa alueleiriä ja sen toimintaa kehitettäisiin toiveiden mukaiseksi. Joitakin lapsia olen nähnyt alueleirin jälkeen ja he ovat kovin kyselleet pääsevätkö he taas Nappulat-ryhmään.

Nappulat-ryhmää halutaan kehittää tulevaisuutta varten. Ensimmäisestä Nappulat-ryhmästä saatujen palautteiden avulla Nappulat-ryhmää kehitetään seuraavalle alueleirille. Nappulat-ryhmä halutaan enemmän osalliseksi muuhun leirillä tapahtuvaan toimintaan. Tulevaisuudessa pyritään myös siihen, että Nappulat-ryhmäläiset voisivat osallistua johonkin leirillä tapahtuvaan ohjelmaan johtajien avustuksella. Tulevassa Nappulat-ryhmässä halutaan keskittyä ohjelman kehittämiseen. Nykyinen Nappulat-ryhmän idea toimi hyvin ja lapset saivat omaa ohjelmaa leirille.

Toiminnallisen opinnäytetyö tekeminen oli mielenkiintoista. Jotkut asiat olivat haastavia, mutta ne toivat vaan vaihtelua toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Vaikka takana oli tuki muilta partiojohtajilta, sain kuitenkin harjoitella yksin suunnittelemista ja vastuun ottamista asioista. Vastuun ottaminen asioista on hyvää harjoitusta tulevaisuutta varten. Sitä kuitenkin tarvitsee työelämässä ja toivottavasti tällaisen toiminta kokonaisuuden suunnittelu ja toteutus, antaa hyvän kuvan vastuun ottamisesta. Toiminnallisen opinnäytetyön ansiosta kehityin niin partiojohtajana kuin lasten kasvattajana. Voihan tätä toimintaa hyödyntää muuallakin kuin päiväkodissa. Lastensuojelussa seikkailutoiminnalle on varmasti laajempaakin kiinnostusta ja se voisi innostaa lapsia toimimaan yhdessä ja harjoittelemaan arkipäivän asioita.

Palkitsevaa toiminnallisen opinnäytetyön tekemisessä oli sen onnistuminen. Toiminta saatiin onnistumaan suunnitelmien mukaan ja lapsista näki, että he viihtyivät Nappulat-ryhmässä. Myös vanhemmat olivat tyytyväisiä Nappulat-ryhmän toimintaan. 3-6-vuotiaiden ohjelman ja partioleirin yhdistäminen saatiin onnistumaan hyvin. Nyt

perheen nuorimmillekin ”partiolaisille” on mahdollisuus osallistua Salon partiolaisien alueleirille, jossa heillä on omaa ohjelmaa valvovan silmän alla ja vanhemmat saavat rauhassa toteuttaa muuta partio-ohjelmaan leirillä.

LÄHTEET:

Airas, C. & Brummer, K. 2002. Leikki on ikkuna lapsen sisäiseen maailmaan. Teoksessa J. Sinkkonen (toim.) Pesästä lentoon kirja lapsen kehityksestä kasvattajalle. Helsinki: Werner Söderström osakeyhtiö, 162-183.

Berg, J.O. 2011. Lapsi oppii koko kehollaan. Viitattu 16.8.2013.
<http://www.vau.fi/Meilla-on-lapsi/Kasvu-ja-kehitys/Lapsi-0-1-v/Lapsi-oppii-koko-kehollaan/>

Heinonen, O. 1995. Löytöretki seikkailuun. Teoksessa T. Aaltonen (toim.) Seikkailuohjaajan käsikirja. Jyväskylä: Allianssi, 10-15.

Helsingin kaupungin www-sivut. 2012. Lapsen liikkuminen ja sensomotorinen kehitys. Viitattu 16.8.2013.
<http://www.hel.fi/hki/terke/fi/Terveyspalvelut/Neuvolapalvelut/Lastenneuvolapalvelut/Vauvavaihe/Vauvan+hoito+ja+kehitys/Sensomotorinen+kehitys/Lapsen+liikkuminen>

Hämäläinen, J. 1998. Seikkailu- ja elämyspedagoginen orientaatio sosiaalipedagogisessa ajattelussa ja toiminnassa. Teoksessa T. Lehtonen (toim.) Elämän seikkailu näkökulmia elämykselliseen ja kokemukselliseen oppimiseen Suomessa. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy, 148-167.

Karppinen, S.J.A. & Latomaa, T. 2007a. Elämyksestä ja kokemuksesta teoriaa ja käytäntöä. Teoksessa S.J.A. Karppinen & T. Latomaa (toim.) Seikkaillen elämyksiä seikkailun teoriaa ja sovelluksia. Rovaniemi: Lapin yliopistokustannus, 11-20.

Karppinen, S.J.A. 2007b. Elämyksestä kokemukseen ja oppimiseen. Teoksessa S.J.A. Karppinen & T. Latomaa (toim.) Seikkaillen elämyksiä seikkailun teoriaa ja sovelluksia. Rovaniemi: Lapin yliopistokustannus, 75-97.

Kauranen, K. 2011. Motoriikan säätely ja motorinen oppiminen. Helsinki: Liikuntatieteellinen seuran julkaisu nro 167.

Keltikangas-Järvinen, L. 2012. Pienen lapsen sosiaalisuus. Helsinki: Werner Söderström osakeyhtiö.

Kokljuschkin, M. 1999. Seikkailuun! Varhaiskasvatuksen seikkailukirja. Tampere: Kirjayhtymä.

Laukkanen, M. 2012. Seikkailukasvatus tähtää ihmisenä kehittymiseen. Viitattu 16.8.2013. <http://www.seikkailukasvatus.fi/binary/file/-/id/30/fid/297/>

Niilo-Rämä, A. 2008. Partiojohtajan käsikirja. Keuruu: Oy Partio Scout Ab.

Numminen, P. 1996. Kuperkeikka varhaiskasvatuksen liikunnan didaktiikkaan. Saarijärvi: Gummerus Kirjapaino Oy.

Nurmiranta, H., Leppämäki, P. & Horppu, S. 2009. Kehityspsykologiaa lapsuudesta vanhuuteen. Helsinki: Kirjapaja.

- Paihdekasvatus.fi. 2011a. Mitä on elämyspedagogiikka?. Viitattu 16.8.2013. http://www.paihdekasvatus.fi/index.php?option=com_content&view=article&id=93:mitae-on-elaemyspedagogiikka&catid=33:camera-obscura&Itemid=8#_ftn9
- Paihdekasvatus.fi. 2011b. Elämyspedagogiikan ja seikkailukasvatuksen käsitteistöä. Viitattu 16.8.2013. http://www.paihdekasvatus.fi/index.php?option=com_content&view=article&id=90:elaemyspedagogiikan-ja-seikkailukasvatuksen-kaesitteistoeae&catid=33:camera-obscura&Itemid=8
- Perttula, J. 2007. Elämysten merkitys ihmiselämässä. Teoksessa S.J.A. Karppinen & T. Latomaa (toim.) Seikkaillen elämyksiä seikkailun teoriaa ja sovelluksia. Rovaniemi: Lapin yliopistokustannus, 53-74.
- Räty, K. 2011. Elämyspedagoginen ohjaaminen ajatuksia kokemuksellisesta oppimisesta. Tampere: Outward Bound Finland ry.
- Scout.org. 2013. History. Viitattu 24.8.2013. <http://scouts.org.uk/about-us/history/>
- Scoutwiki. 2011. Partioliikkeen Maailmanjärjestö. Viitattu 24.8.2013. http://fi.scoutwiki.org/Partioliikkeen_Maailmanj%C3%A4rjest%C3%B6
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Historia. Viitattu 24.8.2013a. <http://www.partio.fi/tutustu-partioon/historia>
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter Ry. Maailman järjestöt. Viitattu 24.8.2013b. <http://www.partio.fi/tietoa-meista/maailmanjarjestot>
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Partiosanasto. Viitattu 28.8.2013c. <http://www.partio.fi/tutustu-partioon/partiosanasto>
- Telemäki, M. 1998. Kurt Hahn ja elämyspedagogiikka. Teoksessa T. Lehtonen (toim.) Elämän seikkailu näkökulmia elämykselliseen ja kokemukselliseen oppimiseen Suomessa. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy, 10-25.
- WAGGGS.org. 2013. Viitattu 26.8.2013. <http://www.wagggs.org/en/home>
- Vehkalahti, R. & Urho, T. 2013. Leikki on totta Näkökulmia vapaan leikin tukemiseen. Helsinki: Lasten keskus.
- Yrjänä, M., Lempiäinen, H., Laitinen, K., Niemenmaa, H., Sandholm, H. & Turpeinen, T. 2009. Reppu opas seikkailijalle ja tarpojalle. Keuruu: Oy Partio Scout Ab.

LIITE 1

Palautekysely vanhemmille

Valitse (ympyröiden) mielestäsi paras vaihtoehto.

- Oliko päiväkodin ohjelma mielestäsi tarpeeksi monipuolinen?
 1. Täysin samaa mieltä
 2. Jokseenkin samaa mieltä
 3. En osaa sanoa
 4. Jokseenkin eri mieltä
 5. Täysin eri mieltä

- Oliko päiväkodin päivät hyvin aikataulutettu?
 1. Täysin samaa mieltä
 2. Jokseenkin samaa mieltä
 3. En osaa sanoa
 4. Jokseenkin eri mieltä
 5. Täysin eri mieltä

- Olitko tyytyväinen siihen että leirillä järjestettiin päiväkotitoimintaa?
 1. Täysin samaa mieltä
 2. Jokseenkin samaa mieltä
 3. En osaa sanoa
 4. Jokseenkin eri mieltä
 5. Täysin eri mieltä

- Saitko tarpeeksi tietoa päiväkodista ennen leiriä?
 1. Täysin samaa mieltä
 2. Jokseenkin samaa mieltä
 3. En osaa sanoa
 4. Jokseenkin eri mieltä
 5. Täysin eri mieltä

- Entä leirin aikana?
 1. Täysin samaa mieltä
 2. Jokseenkin samaa mieltä
 3. En osaa sanoa
 4. Jokseenkin eri mieltä
 5. Täysin eri mieltä

- Kehittämisehdotuksia seuraavia perheleirejä varten:

- Kehittämisehdotuksia omasta toiminnastani:

- Muuta palautetta:

Kiitos vastauksessasi! 😊

LIITE 2

Hei Nappulat-päiväkotiin tuleva!

Kesällä (20.-24.7.2012) järjestetään Teijolla Mörsti-alueleirin yhteydessä Nappulat-päiväkoti. Päiväkoti on osa opinnäytetyötäni ammattikorkeakouluun. Perjantaina 20.7. Olen itse päiväkodissa paikalla alkaen kello 9.00, joka sijaitsee keittiön läheisyydessä. Ilmoita, jos lapsesi ei vielä silloin tule paikalle, niin osaan olla vastassa kun hän saapuu päiväkotiin.

Nappulat-päiväkoti on oiva mahdollisuus tutustua partioon ja varsinkin partioleiriin. Nappulat-päiväkodissa tullaan tekemään kaikkea mukavaa partioon liittyvää. Päiväkodissa on mahdollista painaa esimerkiksi oma huivi sekä "kilpailla" leiriolympialaisissa. Nappulat-päiväkodissa tulet myös saamaan uusia kavereita sekä saamaan monta partiokokemusta. Mörsti-leirin teemana on kansainvälisyys, joka tulee myös näkymään Nappulat-päiväkodissa. Päiväkodissa on myös mahdollisuus nukkua päiväunet ja joka päivä päiväkodissa on lounaan jälkeen hiljainen hetki rauhoittumiseen.

Tulen Nappulat-päiväkodista keräämään aineistoa sekä kuvia opinnäytetyöhöni. Opinnäytetyössä en tule käyttämään kenenkään lapsen nimeä. Opinnäytetyö tulee julki internettiin sekä koulumme kirjastoon.

Päivän aikana päiväkodissa lapsi tulee tarvitsemaan:

- * Juomapullo sekä ruokailuvälineet*
- * Päähine*
- * Aurinkorasva ja tarvittaessa aurinkolasit*
- * Pieneen reppuun vaihtovaatteet*

* Vaatteet jotka voi likaantua kangasväreihin

Palautatko alla olevan lomakkeen leirille tultaessa:

Jos sinulla tulee jotain kysyttävää ennen leiriä, vastaan mielelläni kysymyksiin.

Kesäisin terveisin,

Jenni Särkinen

Päiväkodin ”johtaja”

0400-262954

Nappula- päiväkotiin lapsen tiedot:

Lapsen nimi:

Lapsen vanhemman nimi sekä puhelinnumero leirin aikana:

Lapsen allergiat:

Annan luvat julkaista kuvia lapsestani opinnäytetyössä:

Vanhemman allekirjoitus:

LIITTE 3

Leirin tavoitteet

Tavoitteet leirille:

Seikkailuelämyksen tuominen lapsille
Tutustuttaa lapset partio – ja leirielämään
Antaa lapsille hyvä esimerkki partiomaisuudesta
Sujuva toiminta leirillä
Toiminnalla ja ohjelmalla yhteenkuuluvuuden tunne muiden leiriläisten kanssa
Palautteen saaminen
Rento meininki

Tavoitteet ohjelmalle:

Ohjelma lapsille mieleiseksi suunniteltua
Ohjelma tukee lasten kasvua ja kehitystä
Lapsille jäisi hyvä kuva millaista on olla partiossa
Ohjelma lasten näköistä
Ei liian lukkoon lyötyä aikataulua
Vapaata sopivasti, aikaa leikkiin ja peleihin
Varasuunnitelmia, ohjelmaa täytetään leikein

Tavoitteet itselle:

Saada hyvä ja kattava materiaali leiriltä
Olla esimerkki ja luotettava aikuinen lapsille
Antaa selkeät ohjeet toiminnasta niin lapsille kuin aikuisille
Pitää ”langat käsissä” leirin ajan
Päiväkirjan pitäminen
Olla ammattilainen lasta ohjatessa ja neuvoessa (Ito)

Tavoitteet vanhempien yhteistyölle:

Hyvä kommunikointi vanhempien kanssa
Puolin ja toisin tiedottamista lapsen asioista leirin aikana
Palautteen vastaanottaminen

Tavoitteet lasten kanssa toimimiselle:

Luonteva kommunikointi ja vuorovaikutus

Oppia leirin aikana eri-ikäisten kehitysvaiheista

Lapsille mieluinen kokemus leiristä

Otaa lasten mielipiteet huomioon

Lasten näköinen lopputulos (ei liikaa ohjeistamista)

LIITE 4

Kuva 1: Leiripäiväkodin huivia tekemässä...

Kuva 2: Valmiita Nappulat-ryhmän huiveja

Kuva 3: Toimintaa teltojen pihalla

Kuva 4: Lepohetki teltassa

Kuva 5: Afrikkalainen naamari otettiin heti leikkeihin mukaan

Kuva 6: Iltaohjelman herkkuja nauttimassa